

2015

BANKEN

Kvinesdal Sparebank

DINE DRØMMER - VÅR UTFORDRING

ÅRSRAPPORT

2015 STYRETS ÅRSBERETNING

BANKEN

Styret i Kvinesdal Sparebank 2015. Fra venstre: Jens Unhammer, Merete Nilsen Rannestad (Varamedlem), Per Versland (Varamedlem), banksjef Svein Hermansen, Bente Haugland, Berit Elve, leder Arne Gravdal og Thomas Luraas. Foto: Andy

Norsk økonomi 2015

Norsk økonomi opplever for tiden store utfordringer som følge av lavere aktivitet i petroleumssektoren. En reduksjon i oljeinvesteringene har lenge vært ventet, men utslaget på sektoren har blitt større som følge av det kraftige fallet i oljeprisen. Foreløpige anslag fra Norges Bank viser at veksten i Fastlands-BNP ble redusert fra 2,3 % i 2014 til 1,4 % i 2015, hvilket er det laveste vekstnivået siden finanskrisen. For 2016 forventer sentralbanken at veksten avtar ytterligere, til 1,1 %.

Redusert aktivitet i petroleumssektoren og tilknyttet leverandørindustri har medført at Norge nå er inne i en omstillingsfase. En slik fase måtte komme før eller siden, gitt at olje og gass er ikke-fornybar ressurser. Oljeprisfallet har imidlertid bidratt til og både fremskynde og forsterke nedgangen. Oljeprisen har nå falt over 70 % siden juni 2014. Oljeprisfallet har imidlertid også medvirket til en svekkelse av den norske kronens internasjonale verdi. Svekkelsen av kronen, sammen med antatt lavere lønnsvekst, forventes å bedre Norges konkurransevne når det gjelder

tradisjonelle eksportvarer, og gi et løft for norsk eksportnæring. Svekkelsen av kronen bidrar også til å trekke inflasjonen opp, gjennom høyere priser på importerte varer. Forutsatt at kronen ikke svekkes videre er imidlertid effekten midlertidig, og i tiden som kommer er det dermed forventet at inflasjonen vil avta noe. Målt ved konsumprisindeksen (KPI) er inflasjonen nå nær inflasjonsmålet til Norges Bank på 2,5 %. Ved å justere for avgifter og ekskludere energipriser (KPI-JAE) er den underliggende inflasjonen noe høyere.

Pengepolitikken ble holdt ekspansiv gjennom 2015. Norges Bank kuttet styringsrenten 0,25 prosentpoeng to ganger gjennom året, hvilket ga en rekordlav styringsrente på 0,75 %. Sentralbanken har signalisert at det er utsikter til ytterligere rentekutt i løpet av første halvår i 2016. Til tross for rekordlavt rentenivå ligger imidlertid norske renter godt over nivået hos våre viktigste handelspartnere.

Ulik utvikling hos bedriftene

Fallet i aktivitet i oljerelaterte virksomheter har gitt svært varierende virkning på norske bedrifter og regioner. Oljeinvesteringene, som lenge har vært en vesentlig bidragsyter til økonomisk vekst i Norge, bidrar nå negativt. Det antas at det kraftigste fallet i investeringsnivået ble tatt ut i 2015, men mest sannsynlig vil vi se en vesentlig nedgang også i 2016. Avhengig av hvor lenge den forventede oppgangen i oljeprisen drøyer vil investeringsnivået og aktiviteten i leverandørindustrien kunne falle videre. I øyeblikket er det tegn til liten vilje fra tilbudssiden til å stabilisere

Nøkkeltall

	2015	2014	2013	2012	2011
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	1,64 %	1,71 %	1,53 %	1,65 %	1,72 %
Driftsinntekter	0,85 %	0,95 %	0,86 %	0,63 %	0,59 %
Driftskostnader	1,50 %	1,49 %	1,45 %	1,46 %	1,38 %
Resultat for regnskapsåret	0,68 %	0,72 %	0,58 %	0,42 %	-1,56 %
Egenkapitalrentabilitet før skatt	10,09 %	9,97 %	9,51 %	7,41 %	-28,48 %
Egenkapitalrentabilitet etter skatt	7,55 %	7,45 %	6,50 %	5,14 %	-21,11 %
Kostnader i % av totale inntekter	59,95 %	56,06 %	60,43 %	64,06 %	59,86 %
Kostnader i % av totale inntekter eks. kursgevinster/tap	58,55 %	56,49 %	60,54 %	65,41 %	59,54 %
Tap i % av brutto utlån	0,09 %	0,29 %	0,13 %	0,23 %	3,72 %
Kapitaldekning	18,59 %	18,82 %	19,29 %	18,48 %	18,16 %
Kjernekapitaldekning	16,54 %	17,99 %	18,24 %	15,73 %	15,16 %
Ren kjernekapital	14,48 %	14,44 %	13,52 %	11,57 %	11,12 %
Uvektet kjernekapitalandel	8,36 %	8,36 %			
12 mnd forvaltningsvekst	7,96 %	9,92 %	-7,24 %	2,82 %	-7,58 %
12 mnd utlånsvekst	7,20 %	10,67 %	-3,20 %	1,73 %	-2,99 %
12 mnd utlånsvekst inkl Eika Boligkreditt AS	9,08 %	13,35 %	2,36 %	1,63 %	-0,16 %
12 mnd innskuddsvekst	5,89 %	6,50 %	-7,42 %	10,12 %	-4,35 %
Innskudd i % av utlån	84,46 %	85,51 %	88,86 %	92,90 %	85,82 %
LCR	135	80			
NSFR	132	140			
Likviditetsindikator 1	107,2	106,4			
Likviditetsindikator 2	114,2	111,4			

oljeprisen. På samme tid virker redusert vekst i Kina negativt inn på etterspørselen.

Den tradisjonelle eksportnæringen nyter godt av svak krone og bedret konkurransevne i det internasjonale markedet. Likevel har fastlandsbedriftenes investeringer falt de siste årene. Tallene viser stor forskjell mellom ulike næringer. Ikke overraskende er det næringene som er tett tilknyttet petroleumsindustrien som opplever en negativ vekst. For næringer som industri og kraftproduksjon ventes det økte investeringer i årene som kommer.

Norges Banks utlånsundersøkelse viser lite endring i de ikke-finansielle foretakenes etterspørsel etter kreditt. Bankene rapporterer imidlertid om innstramming i kredittpraksis, og det forventes at bankene vil øke sine utlånsmarginer den nærmeste tiden.

Husholdningenes gjeldsbelastning øker – men spareraten er høy

Privat forbruk utgjør en vesentlig del av BNP, men har gjennom 2015 avtatt noe. Utsikter til svakere lønnsvekst, høyere prisvekst og økt arbeidsledighet bidrar til å legge en demper på utviklingen, mens lave renter bidrar positivt gitt husholdningssektorens finansielle gjeld. Husholdningenes sparing utgjorde i store deler av 2015 over 10 % av disponibel inntekt (SSBs sparerate), mot 6,7 % i gjennomsnitt for årene 2010-2014.

Gjeldsutviklingen for husholdningene holdt seg relativt stabil gjennom fjoråret, med en tolv månedersvekst på mellom 6 og 6,5 %. Gjeldsveksten er således fortsatt høyere enn veksten i disponibel inntekt, hvilket betyr at husholdningenes gjeldsbelastning har økt ytterligere. Utlånsundersøkelsen til sentralbanken indikerer både redusert etterspørsel etter lån og innstramming i bankenes kredittpraksis. Utlånsmarginen forventes imidlertid å reduseres ytterligere, noe som vil holde husholdningenes rentebelastning lav og bidra til å holde kredittetterspørselen oppe. Samlet sett venter Norges Bank at kredittveksten vil avta noe i tiden som kommer, men at veksten fortsatt vil være høyere enn inntektsveksten.

Boligprisene trender ned – store regionale forskjeller

Boligprisene var i gjennomsnitt 7,2 % høyere i 2015 enn i 2014. Detaljene viser imidlertid at tolv månedersveksten for Norge samlet avtar. Fra en årlig vekst i underkant av 9 % i starten av året endte veksten i desember på 5 %. Det er store regionale forskjeller i boligprisutviklingen,

hvor Vestlandet skiller seg negativt ut. Tall for desember viser at veksten i Stavanger siste år har vært -5,3 %. I Bergen og Trondheim ble veksten henholdsvis 6,0 % og 4,1 %. Oslo opplever sterkest prisvekst, 9,5 % fra desember 2014 til desember 2015.

Kilde: Sparebankforeningen

Markedet

Den økonomiske utviklingen som har preget norsk økonomi har også påvirket vårt distrikt. Konkurransesituasjonen i vårt markedsområde er fremdeles stor, spesielt knytter dette seg mot privatmarkedet og boliglån til ungdomsgruppen.

På tross av dette har BANKEN hatt en flott vekst i privatmarkedet hvor privatkunden ønsker å benytte vår bank til både boliglån og øvrige bankprodukter, som har gitt de resultatene vi ønsket oss. Banken har i henhold til sine strategier fortsatt å styrke seg innen personmarkedet, holdt næringsengasjementene på omtrent samme nivå som året før, men fortsatt sin reduksjon i kundens eksponering i valutilån. Totalt har banken hatt en utlånsvekst på 281 mill kroner, som først og fremst knytter seg til kunder i privatmarkedet, hvor av 161 mill kroner er i egen balanse.

Vår mulighet til bruk av boligkreditselskap er fortsatt viktig, og vi hadde ved utgangen av 2015 en portefølje på 988 mill kroner via Eika Bolig kreditt AS, som er en økning på 120 mill kroner fra året før.

Banken har klart å opprettholde sin betydelige markedsposisjon i Kvinesdal, har holdt vår posisjon som en bank for hele Listerregionen og styrket vår lønnsomhet ved salgskontorene i Kristiansand og Sirdal. Åpning av vårt nye salgskontor i Lyngdal den 20. januar 2015 har vært en suksess.

Her samarbeider BANKEN med tre andre næringsbedrifter, Hamran, The Bølgen og Moi Hotel Utsikten og Hav til Hei, og hvor vi i fellesskap har etablert Møter & Mat AS, som er et kombinert matkonsept og møterom for næringslivet i regionen og tilfeldig besøkende.

Banken fortsetter å utvikle sine produktpakker og er i dag, sammen med Eikas produktspekter, - konkurransedyktig på både kvalitet, innhold og pris. Ungdomspakken, "Heilt Rått" som retter seg mot ungdom i aldersgruppen 13 til 18 år er fortsatt en suksess. Nærmere 400 ungdommer nytter seg i dag av kortet. I tillegg til vanlige banktjenester gir dette også mulighet for deltagelse og rabatt på fritids- og kulturaktiviteter.

Som en videreføring av dette segmentet har vi

egen produktpakke for studenter, samt boligglanspakke til ungdom i aldersgruppen 18 til 33 år, BANKEN Ung har medført at vi har opprettholdt kundekontakten med ungdom og førstegangsetablerere. En videreføring er produktet BANKEN Lojal som støtter opp om vår strategi om å ha kundeforhold som er langsiktige med nære og trygge relasjoner.

Gjennom bankens spareprodukter, spesielt Superspar, Spar32 og BANKEN Spar, har vi klart å opprettholde bankens mål om innskuddsdekning som ved utgangen av året utgjorde i overkant av 2 milliarder kroner, som gav en innskuddsdekning på 84,46 %.

Innføring av smart app med oversikt og overføring av beløp via smarttelefon er blitt en flott og svært populær løsning for våre kunder, og viser at med godt samarbeid med mange andre banker gjennom EIKA, er vi svært konkurransedyktig på den nye teknologien.

Banken har fortsatt en betydelig portefølje innen forsikringsprodukter og spesielt har våre kunder blitt mer bevisst i forhold til personforsikring, både for voksne og barn. Banken vil fortsatt satse innen forsikring og flere ansatte har gjennomført bransjens kompetansekrav som autorisert rådgiver.

Våre salgskontor i Kristiansand og Sirdal har gjennom året hatt fin volumøkning tross sterk konkurranse i markedet. Både i Lyngdal og i Kvinesdal hvor vi har samlokalisert oss med Aktiv Eiendomsmegling, har dette gitt et bredere spekter og mer komplett finanshus for å dekke kundens totale behov. Våre åpninger både i Sirdal og Lyngdal med nye moderne og fremtidsrettet salgskontor, i kombinasjon med lansering av nytt design, layout, logo og ikke minst kunderådgivernes måte å opptre overfor våre kunder, har vært en suksess. I 2015 startet vi opp prosjektet «aktiv kundeomsorg» som har som hensikt å ha bedre kvalitet i vår kunderådgiving. Våre verdier – Nær, trygg og engasjert skal i dette konseptet bli enda mer tydelig ved vår kontakt med kunden. Dette opplever vi som svært positivt, og gir inspirasjon og grunnlag for å fortsette vårt mål om å ha de mest fornøyde kunder.

Strategi og strategisk samarbeid

Kvinesdal Sparebank er en selvstendig bank med lokal forankring. Banken har i dag hjemsted i Liknes i Kvinesdal og har en sterk markedsposisjon i kommunen. Etableringen med salgskontor i Kristiansand og nye bankkonsepter i både Sirdal og Lyngdal har vært med på å spre bankens virksomhet over et større geografisk område.

Kvinesdal Sparebank samarbeider med Aktiv Eiendomsmegling og har samlokalisert våre virksomheter i Kvinesdal og Lyngdal.

Vår erfaring som egenkapitalbevisbank, har vært positivt på flere områder. Kompetanse både i styrende organer og blant kunderådgiverne har enda større fokus. Krav til kvalitet og lønnsomhet er styrket ved at enda flere er opptatt av banken gjennom sitt eierskap, samt at vi har styrket vår soliditet i kroner med økt kjernekapital. Dette vises igjen i gode resultater også for 2015. For å styrke bankens rene kjernekapital i henhold til nye krav og våre egne interne mål la vi til rette for en egenkapitalemissjon i 2015, men som ikke ble akseptert av dagens eiere.

Vår visjon er "Dine drømmer – Vår utfordring" og vår verdiplattform "nær, trygg og engasjert" har vært med å bygge opp gode kunderelasjoner.

Kvinesdal Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS og en bank i Eika Alliansen. Sammen med 74 andre lokalbanker bidrar BANKEN til velstand og økonomisk trygghet for enkeltmennesker og næringsliv i sine lokalsamfunn. Eika Gruppens strategiske fundament er å styrke lokalbankene, og er gjennom det en viktig faktor for mange norske lokalsamfunn.

Eika Gruppen og Eika Boligkreditt utgjør Eika Alliansen. Eika Alliansen er en av Norges største finansgrupperinger, med en samlet forvaltningskapital på mer enn 300 milliarder kroner.

Lokalbankene i Eika har en sterk lokal tilhørighet og nærhet til kundene. Med sin lokale verdiskaping i mange norske kommuner representerer de et stort og viktig mangfold i finansnæringen. Med 190 bankkontorer i 120 kommuner representerer lokalbankene en viktig aktør i norsk finansnæring og bidrar til næringslivets verdiskaping i mange norske lokalsamfunn

Eika Gruppen utgjør finanskonsernet i Eika Alliansen og konsernets visjon er «Vi styrker lokalbanken». Konsernets kjernevirksomhet er tjenesteleveranser til lokalbanken og lokalbankens kunder. Eika Gruppen utvikler og leverer tjenester som understøtter stabil og effektiv bankdrift, samt løsninger og kompetanse som skal sikre videre vekst og utvikling i bankene, lokalsamfunnet og ikke minst for kundene. Konkret innebærer det blant annet å levere en komplett plattform for bank- infrastruktur, inkludert IT, betalingsformidling og digi-tale tjenester som nett- og mobilbank. Eika Gruppen har et profesjonalisert prosjekt- og utviklingsmiljø som investerer store ressurser i

utvikling av nye, digitale løsninger for lokalbankene. Produktselskapene i Eika Gruppen - Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling - leverer et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende konsepter. Utover disse leveransene gir Eika Gruppen alliansebankene tilgang til kompetanseutvikling med Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depotservice. I tillegg arbeider Eika Gruppen innenfor områder som kommunikasjon, marked og merkevare og næringspolitikk for å ivareta lokalbankenes næringspolitiske interesser på disse områdene.

Eika Gruppens samlede leveranser sikrer lokalbankenes konkurranseedyktighet slik at de kan bygge videre på sin sterke, lokale markedsposisjon

Eika Boligkreditt er en del av Eika Alliansen og er direkte eid av 72 lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditt har som hovedformål å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurranseedyktig funding. Selskapet har en forvaltningskapital på omlag 77 milliarder kroner og er, med sin tilgang til det internasjonale markedet for Obligasjoner med fortrinnsrett (OMF), en viktig finansieringskilde for alliansebankenes boliglånsportefølje.

Resultatet

Forutsetning av fortsatt drift

Årsregnskapet er avgitt under forutsetning av fortsatt drift. Etter styrets mening gir resultatet og balanse med tilhørende noter fyllestgjørende informasjon om årets virksomhet og bankens stilling ved årsskiftet. Styret er ellers ikke kjent med forhold etter årsskiftet som påvirker bedømmelsen av resultat og stilling.

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter

Banken hadde i 2015 netto rente- og kredittprovisjonsinntekter på 44,1 mill kroner (mot 41,4 mill kroner i 2014), men er redusert fra 1,71 % til 1,64 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Årsaken til dette knytter seg til flere forhold. Banken både refinansierte og har tatt opp ny fondsobligasjon og ansvarlig lån i 2015 som økte våre innlånskostnader. Innskuddsdekningen er i tråd med bankens strategi og ligger på 84,46 %. Det er i år betalt avgift til Bankenes Sikringsfond på 1,4 mill kroner som også påvirker rentemarginen.

Andre driftsinntekter

Netto andre driftsinntekter er 22,8 mill kroner (22,9 mill kroner) en prosentvis nedgang til 0,85 % (0,95 %) av gjennomsnittlig forvaltning. Provisjons- og gebyrinntekter har økt med 0,3 mill kroner. Det har vært en god økning i provisjonsinntekter fra forsikringssalg samt har provisjonsinntektene fra Eika Boligkreditt AS en jevnt bra økning. Vi har mottatt utbytte fra Eika gruppen AS på 3,1 mill kroner og fra Eika Boligkreditt AS på 1,2 mill kroner. Bankens portefølje av obligasjoner forvaltes av Eika Kapitalforvaltning AS og banken har i 2015 hatt et urealisert kurstap på 2 mill kroner. Banken har på grunn av konkurs hos en leietaker hatt ledige lokaler i bankbygget i Kvinesdal, samt på grunn av opphør av selskap, ledige lokaler i Kristiansand.

Driftskostnader

Lønn- og generelle administrasjonskostnader er 24,9 mill kroner (25,5 mill kroner). Lønn er redusert med 1 mill kroner og pensjoner er redusert med 0,4 mill kroner. Utgifter til datautvikling og elektroniske løsninger for kunden har økt med 0,8 mill kroner. Andre driftskostnader er økt med 4,2 mill kroner som relaterer seg til leie av lokaler, etablering av salgskontor i Lyngdal, samt kostnader knyttet til forberedelse av egenkapitalbevisemisjon som ikke ble realisert. Sum driftskostnader er 40 mill kroner (36 mill kroner) og i prosent av forvaltningskapital økt til 1,50 % (1,49 %). Kostnader i prosent av inntekter (eksklusiv kurstap/gevinst på verdipapirer og valuta) er 59,95 % (56,06 %).

Tap og nedskrivninger

Lån og garantier er gjennomgått og vurdert i samsvar med Finanstilsynet sine retningslinjer. Netto tap utgjør 2,1 mill kroner (6,4 mill kroner) og tapskostnaden utgjør da 0,08 % (0,27 %). Individuelle nedskrivninger er redusert med 0,5 mill kroner. Gruppevis nedskrivninger er vurdert etter bankens retningslinjer og modell.

Skatt

Skattekostnaden er beregnet til 6,1 mill kroner. (5,9 mill kr)

Disponering av resultat

Resultat av ordinær drift før skatt og tap er et overskudd på 26,8 mill kroner (28,3 mill kroner). Overskudd etter skatt er 18,3 mill kroner (17,4 mill kroner) som styret foreslår fordelt mellom eierne av egenkapitalbevis og fond til banken etter følgende fordeling:

Resultat for regnskapsåret kr 18 324 189,96

I tillegg mottatt utbytte 2014 med kr 26 603,50 på egne EK-bevis, - totalt kr 18 350 793,46 som foreslått disponert slik:

Avsatt til gavefond	kr	300 000,00
Utbytte på egenkapitalbevis	kr	0,00
Overført til sparebankens fond:	kr	13 343 237,44
Overført til utjevningfond	kr	4 707 556,02

Balansen

Forvaltningskapital

Forvaltningskapitalen var ved utgangen av året 2.790 mill kroner (2.584 mill kroner). Banken har finansiert utlånsveksten med 70 % fordeling på innskuddsvekst og 30 % på opptak av senior obligasjonslån i markedet. Inklusiv utlån via Eika Boligkreditt AS har banken en forvaltningskapital på 3.778 mill kroner (3.453 mill kroner) som er en økning på 9,4 %.

Utlån

Samlet utlån til kunder utgjorde ved årsskiftet 2.398 mill kroner (2.237 mill kroner), som tilsvarer en prosentvis økning på 7,20 % fra i fjor. Garantiansvaret utgjorde 97 mill kroner (234 mill kroner). Ubenyttede rammekreditter utgjorde 208 mill kroner (202 mill kroner). Bankens utlånsvekst knytter seg i hovedsak til i vekst i personkundemarkedet. Banken benytter Eika Boligkreditt AS til avlastning av boliglån innenfor 60 % av boligens verdi, og har en portefølje ved utgangen av året på 988 mill kroner. Bankens garantiansvar er på 13 mill kroner. Utlånsøkning inklusiv Eika Boligkreditt AS ble 9,08 % (13,35 %). Av samlet utlån og garantier utgjør 80 % (78,6 %) til privatkunder og 20 % (21,4 %) til bedriftskunder hensyntatt bankens portefølje av personkundelån i Eika Boligkreditt AS. Den geografiske fordeling av utlånsporteføljen viser at 85 % av utlånsvolumet er knyttet til det primære markedsområdet som defineres som Vest Agder fylke.

Innskudd

Innskudd fra kunder utgjorde 2.026 mill kroner (1.913 mill kroner) ved årsskiftet. Dette er en økning på 5,89 % (6,5 %). Bankens målsetting for innskuddsdekningen er større enn 85 % og var ved årsskiftet 84,5 % (85,5 %). Personkundene står for 71 % av innskuddene mot 70 % i 2014. Banken har en tilfredsstillende spredning av sine innskudd, og styret vurderer likviditetsrisikoen i innskuddsporteføljen som begrenset. Alle innskudd kan reguleres i takt med markedsrenten etter varslingsregler fastsatt i Finansavtaleloven. Styret er meget

tilfreds med innskuddsdekningen, og beregnet innskuddsdekning på 84,5 % (85,5 %) er nært opp til styrets måltall.

Verdipapirer

Hovedmålet med kjøp av obligasjoner er å dekke krav til likviditet. Bankens sin portefølje av obligasjoner er bankens likviditetsreserve og er dermed ingen handelsportefølje.

Egenkapital og kapitaldekning

Bankens egenkapital er i år 2015 først fratrukket kr 7,2 mill. i forbindelse med overgang til IAS 19 for estimatavvik på bankens pensjonsordning. Deretter er den tilført kr 18,3 mill. fra årets overskudd.

Bankens egenkapital på 242,7 mill kroner består av sparebankens fond på 179,2 mill kroner, gavefond 1,3 mill kroner, utjevningfond 10 mill kroner, eierandelskapital på 51,7 mill kroner herav egenbeholdning av egenkapitalbevis 0,4 mill kroner og overkursfond på 0,9 mill kroner. Banken tok i juni 2013 opp et fondsobligasjonslån på 35 mill kroner og et tidsbegrenset ansvarlig lån på 25 mill kroner samt i november 2015 et fondsobligasjonslån på 10 mill kroner og et tidsbegrenset ansvarlig lån på 20 mill kroner.

Endring i kapitaldekningsreglene ble innført høsten 2014 - Basel III /CRDIV og banken beregner således kapitaldekningen ut fra endret regelverk. De viktigste endringer som påvirker kapitalen er følgende: Fradrag i ansvarlig kapital vil primært redusere ren kjernekapital, mens man tidligere foretok justering med 50/50 fordeling mellom ren kjernekapital og tilleggskapital. Fradrag for investering i ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner vil etter overgangsreglene komme 100 % til fradrag i ren kjernekapital innen 1. januar 2018.

Bankens kapitaldekning er beregnet etter gjeldende overgangsregler og hvor full effekt av endringene vil fremkomme 1.januar 2018.

Bankens ansvarlige kapital er 290,2 mill kroner og utgjør en kapitaldekning på 18,59 % (18,82 %). Lovens krav til kapitaldekning er 14,5 % pr. 01.07.2015 og bankens kapitaldekning utgjør dermed 64 mill kroner utover lovens krav. Kjernekapitaldekningen er 16,53 % (17,99 %) og utgjør 258,1 mill kroner. Bankens rene kjernekapital utgjør ved utgangen av året 14,48 % (14,44 %). Bankens beregningsgrunnlag for kapitaldekning sett i forhold til forvaltningskapitalen var pr. 31.12.2015 på 56 % (60 %).

Eierandelskapital

Kvinesdal Sparebank hadde ved utgangen

av 2015 en eierandelskapital på 51,7 mill kroner fordelt på 550.000 egenkapitalbevis, hver andel pålydende kroner 94,-. Banken har en egen portefølje på 0,4 mill kroner av egne egenkapitalbevis.

Eierforhold

Totalt antall egenkapitaleiere er 94. Egenkapitalbevisbrøken pr 31.12.2015 er 25,65 % (25,55%).

Utbyttepolitikk

Kvinesdal Sparebank har som økonomisk mål for sin virksomhet å oppnå resultater som gir god og stabil avkastning på bankens samlede egenkapital. Kvinesdal Sparebank legger til grunn at overskuddet fordeles mellom egenkapitalbeviserne og sparebankens fond i henhold til deres andel av bankens egenkapital. Bankens langsiktige mål er at utbytte til egenkapitalbeviserne skal utgjøre inntil 50 % av overskuddet gitt at kapital situasjonen er tilfredsstillende. På bakgrunn av Finanstilsynets meddelelse med endret krav til ren kjernekapital og bankens interne mål, vil det for 2015 ikke bli utbetalt utbytte.

Investorpolitikk

Banken legger betydelig vekt på at korrekt, relevant og tidsriktig informasjon om bankens utvikling og resultater skal skape tillit overfor egenkapitalinvestorer. Informasjonen til markedet formidles gjennom Oslo Børs, bankens hjemmesider, nyhetsbrev og pressemeldinger, samt utsendelse av regnskapsrapporter til eierne.

Eierstyring og selskapsledelse

Eierstyring og selskapsledelse i Kvinesdal Sparebank omfatter de mål og prinsipper som banken styres og kontrolleres etter, for å sikre effektiv bruk av bankens ressurser og størst mulig verdiskapning for bankens eiere, innskyttere, kunder, ansatte og samfunn. Prinsippene og målene i retningslinjene i «Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse» er lagt til grunn for bankens virksomhet så langt de passer for vår bank.

Risikoeksponering

Virksomheten i Kvinesdal Sparebank skal holdes innen rammen av en lav til moderat risikoprofil. Styret er av den oppfatning at den interne kontroll er i samsvar med «Forskrift om risikostyring og internkontroll». Styret vedtar årlig et prinsippnotat som grunnlag for risikovurdering og bankens internkontroll. Banken har dermed etablert egne risikostrategier, der det er konkretisert styringsmål og rammer. Disse strategiene revideres årlig i sammenheng

med bankens øvrige planprosess. Risikoen styres ved at det foretas løpende kontroller med utgangspunkt i bankens etablerte internkontrollrutiner. Avdekkede avvik rapporteres løpende via avdelingslederne til banksjef, som igjen i enkelte situasjoner rapporterer videre til bankens styre.

Utviklingen i risikobildet rapporteres kvartalsvis til styret. Banksjefen gir årlig styret en samlet vurdering av de ulike risikoer. Vurderingen er basert på dokumentasjon fra de ulike virksomhetsområdene i banken. Styret følger månedlig opp den økonomiske utvikling og ut fra en helhetsvurdering er styret av den oppfatning at det er tilfredsstillende kontroll med bankens risikoer.

Banksjefens rapport om gjennomføring av internkontrollen samt revisors uavhengige bekreftelse av internkontrollen er på vanlig måte behandlet for 2015. Styret konstaterer at ovennevnte bekreftelser viser at banken har en tilfredsstillende intern kontroll, og drives i henhold til de risikonivåer som styret har fastsatt.

Banken vurderer gjennom en årlig prosess bankens totale kapitalbehov, ICAAP. Prosessen med vurdering av bankens risiko og kapitalbehov er forankret i styrets og ledelsens rutiner for overordnet styring og kontroll.

Det er tegnet hensiktsmessige forsikringsordninger, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner.

Strategisk risiko

Dette er risiko for hvordan banken skal kunne tilpasse seg endringer i rammebetingelser og konkurranseforhold. Bankens strategi og utvikling er fastsatt gjennom strategi- og handlingsplaner. Den viktigste forutsetningen for at banken i fremtiden kan være en selvstendig fremtidsrettet, konkurransedyktig og moderne sparebank, er at den har en solid og sunn økonomi. Markedsmessige ambisjoner skal nøye balanseres mot finansiell evne og til å ta på seg risiko. Gjennom god risikostyring skal banken fremstå med en inntjening og resultatutvikling som er stabil og forutsigbar og med mål om å skape mest mulig verdier for alle interessenter, kunden, samfunnet, medarbeiderne, banken og eierne. Banken har vist evne til raskt å tilpasse seg nye rammevilkår og som liten institusjon med evne til å gjøre raske vedtak for å tilpasse seg endrede markedsvilkår. Styret har fokus på at små organisasjoner har utfordringer med å holde på og utvikle kompetanse innenfor kritiske felter, etterlevelse av myndighetskrav og myndighetsrapportering.

Strategisk risiko har løpende oppmerksomhet fra styret og ledelsen i banken, og samlet sett vurderes ut fra dagens situasjon som moderat.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er historisk sett den største risiko i bankdrift og utgjøres primært av to forhold: Manglende betjeningsevne hos låntager, og underliggende pant eller annen sikkerhet som ved realisasjon ikke har tilstrekkelig verdi til å dekke bankens tilgodehavende. Begge forhold må foreligge samtidig dersom det skal påføre banken tap. Kredittrisikoen i banken er primært knyttet til utlåns- og garantiportefølje og delvis til verdipapirbeholdningen.

Bankens aktivitet på kredittrisikoområdet styres av strategiplan, risikopolisy, kredittrisiko og kreditthåndbok. Styringsdokumentene revideres årlig av styret. Kredittpolicyen gir rammer for eksponering, geografisk markedsområde, organisering m.v. Styret har delegert en utlånsfullmakt til banksjefen, som har delegert den videre i organisasjonen, basert på kompetanse og risiko.

Med bakgrunn i Finanstilsynets forskrifter og interne retningslinjer gjennomgår banken hvert kvartal utlånsporteføljen med henblikk på å identifisere mulige tapsutsatte engasjementer.

Tapskostnad for 2015 utgjør 2,1 mill kr som utgjør 0,09 % av samlet utlån. Individuelle og gruppevis nedskrivninger på utlån utgjør ved årsskiftet samlet 32,9 mill kroner.

Bankens utlånsportefølje er fordelt med 73 % utlån til privatkunder og 27 % utlån til næringsliv. Inklusiv Eika Boligkreditt AS utgjør den prosentvise fordelingen 80 % utlån til privatkunder og 20 % til næringsliv. Bankens utlån er risikoklassifisert og vi baserer overvåking og tapsvurderingen på klassifiseringen. Utlånene er klassifisert med den nye klassifiseringen, RKL 1-12. Banken baserer overvåking og tapsvurderingen på denne klassifiseringen. Kunder innenfor 8-12 er definert som høy risikogruppe. Det arbeides kontinuerlig med høyrisikoengasjementene og kvaliteten generelt i kredittsaker for å oppnå egne strategiske mål knyttet til engasjementene våre.

For næringslivsporteføljen pr 31.12.2015 utgjorde risikoklassene 1-3 (lav risiko) 13,3 % av totale utlån og trukne kreditter, mens risikoklasse 4-7 (normal risiko) utgjorde 42,1 %. Høyrisikoklassene 8-10 utgjorde samlet 32,4 % av porteføljen. Øvrige risikoklasser utgjør 12,2 %. Risikofordelingen har løpende blitt rapportert til styret.

Bankens målgruppe for næringsvirksomhet er mindre bedrifter, og banken har stort fokus og klare mål på størrelsen av enkeltengasjement. Bankens interne retningslinjer sier at en kunde ikke skal utgjøre mer enn 20 prosent av bankens ansvarlige kapital. Ved årsskiftet er ingen av våre engasjement konsolidert over denne grensen. Store engasjement over 10 % av ansvarlig kapital skal over tid ikke overstige utgjøre mer enn 65 % av bankens ansvarlige kapital. Ved årsskiftet utgjør store engasjementer 45 % av bankens ansvarlige kapital mot i fjor 58 %. Herav 3 kredittengasjement og i tillegg blir investering i aksjer i Eika Boligkreditt AS regnet som stort engasjement.

Rapporteringen som viser misligholdte lån over 90 dager er på 20,4 mill kroner ved utgangen av året, mens misligholdt over 30 dager er på 60,4 mill kroner. Ingen garantier er misligholdt.

Banken har pr. 31.12.2015 stilt garantier for kunders valutaeksponering på 37 mill kroner, eller 1,5 % av samlede utlån og garantier, som er en reduksjon på 14 mill kroner fra 2014.

Styret har satt mål for sammensetting av kredittporteføljen, herunder andel høyrisikoengasjementer, andel store engasjementer, konsentrasjonsrisiko og konjunkturutsatte bransjer og krav til dokumentasjon og kredittkvalitet. Dette følges opp av styret via kvartalsrapportering som gir et godt og oversiktlig bilde av bankens totale risikoområder, herunder også marked, likviditet og operasjonell risiko.

Styret følger risikoen i porteføljen løpende og mener at banken i dag har gode rutiner for oppfølging av engasjementene.

Også til verdipapirer er det knyttet kredittrisiko. Det er utarbeidet retningslinjer for likviditets-plasseringer. Det skal bare investeres i offentlige- og finansobligasjoner. Banken vurderer kredittrisikoen på verdipapirene som lav. Den samlede kredittrisikoen i banken vurderes i dag som moderat.

Likviditetsrisiko

Risikoen for at banken ikke har tilstrekkelig med likvider på et bestemt tidspunkt til å møte de forpliktelser som forfaller, benevnes likviditetsrisiko. Kvinesdal Sparebank styrer sin likviditetsrisiko gjennom vedtatt policy. Dokumentet revideres minimum årlig av styret. Banken skal etter retningslinjene ha lav risiko. Her er måltall for kundeinnskudd i forhold til brutto utlån til kunder, krav til lengden banken skal være

uavhengig av ny finansiering fra markedet. Det er etablert beredskapsplan for likviditet med tilhørende stresstest og prognose.

Likviditetsreserven består av innskudd i Norges Bank og en portefølje av obligasjoner og OMF som er lett omsettelige. Det vesentligste av porteføljen er deponert i Norges Bank som grunnlag for låneadgang.

Banken har mål om en innskuddsdekning på > 85 % Ved utgangen av året var innskuddsdekningen 84,5 %. Bankens likviditetsindikatorer 1 og 2 på konsolidert basis var 31.12.2015 på 107,2 % og 114,2 % som er innenfor Finanstilsynets anbefaling på henholdsvis 105 % og 110 %.

Baselkomiteen har anbefalt de nasjonale tilsynsmyndigheter å innføre et minstekrav på LCR hvor kravet er 70% 01.01.2016 med en opptrappingsplan til 100 % innen 2018. Banken tilpasser seg gradvis disse reglene og LCR var ved utgangen av året 135 %.

Underlikviditeten er i hovedsak sikret med langsiktige innlån. Banken har sju senior obligasjonslån på til sammen 382 mill kroner. Disse er inngått med en løpetid på 2-4 år. I tillegg har banken et sertifikatlån på 25 mill kroner som har forfall 15.03.2016.

Lån formidlet til Eika Boligkreditt AS er utelukkende godt sikrede lån og banken forventer ikke at volumet på lån som tas tilbake til egen balanse vil være vesentlig for bankens likviditet. Forutsatt

2 % mislighold i porteføljen vil dette utgjøre 19 mill kroner. Likviditetsrisikoen knyttet til lån formidlet til Eika Boligkreditt AS er etter bankens vurdering begrenset.

Banken har trekkrettighet i DNB på 85 mill kroner.

Likviditeten følges opp daglig og det rapporteres kvartalsvis til styret. Styret vurderer likviditetsrisikoen til å være lav og under kontroll ut fra gjennomførte tiltak og vedtatte rutiner.

Markedsrisiko

Markedsrisiko knytter seg til endringer i rente-, kurs og valutavivå i forhold til bankens eksponering innenfor de forskjellige virksomhetsområder. Styret har fastsatt grenser for eksponering innenfor ovennevnte områder. Politisene revideres minimum årlig.

Renterisiko

Renterisikoen er knyttet til innlån, innskudd, utlån og verdipapirbeholdningen. I all hovedsak har banken flytende rente på både innskudd og utlån, og det er god balanse

i rentebindingstiden. Banken kan raskt tilpasse både innskudds- og utlånsrenten ved endringer i det generelle rentenivået. For utlån med fast rente er renterisikoen i hovedtrekk sikret med rentebytteavtaler. Alle fastrenteinnskudd har forfall på ett år eller kortere.

Durasjonen på obligasjonsporteføljen var 0,13 pr 31.12.2015. Banken skal ikke ha mer enn 1,0 i durasjon på obligasjonsporteføljen.

Renterisiko på fastrenteposisjoner i balansen utgjør - 0,3 mill kroner og er innenfor bankens interne rammer. Renterisikoen i banken vurderes således som lav.

Kursrisiko

Kursrisiko oppstår når bankens aksje- og obligasjonsbeholdning får verdien fastsatt av markedsutviklingen. Bankens obligasjonsbeholdning er plassert i papirer som forvaltes av Eika Kapitalforvaltning AS og porteføljen er en funksjon av løpende likviditetsstyring og lovpålagte krav til likviditet. Styret har fastsatt rammer for sammensetning og styring av porteføljen med meget begrenset rente- og kredittrisiko. Styret får kvartalsvis rapport over omsetning og status, og bankens regnskapstall justeres hver måned i forhold til kursutviklingen på obligasjonsbeholdningen.

Bankens beholdning av aksjer består av anleggsaksjer hvor den største strategiske plassering er i Eika Boligkreditt. Beholdningsoversikt og verdier rapporteres styret hvert kvartal.

Totalt sett anses kursrisikoen som moderat.

Valutarisiko

Valutarisiko er risiko for tap ved at kursen mellom norske kroner og utenlands valuta skal ende seg i disfavør av den valutaposisjonen banken måtte ha.

Banken har ved utgangen av året valutarisiko knyttet til en ubetydelig kontantbeholdning samt en mindre aksjebeholdning av anleggsaksjer i utenlandsk valuta. Banken har ellers ingen balanseposter i utenlandsk valuta.

Imidlertid har banken en indirekte valutarisiko i form av garanti for valutalån formidlet til annen kredittinstitusjon. Lånene er sikret med pant. Banken vil på disse garantiene kun ha en valutarisiko dersom kunden skulle misligholde lånet. Styret vurderer kravet til å være tilstrekkelig slik at banken har lav risiko knyttet til slike garantier. Valutarisikoen på egen balanse vurderes som lav.

Operasjonell risiko

Dette er risiko knyttet til organisasjon, ansatte, systemer, maskiner og bygg. Kartlegging og overvåking av operasjonell risiko gjennomføres i henhold til Finanstilsynets «Forskrift om risikostyring og interne kontroll», «Forskrift om

bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT)», «Lov om behandling av personopplysninger med tilhørende forskrift» samt «Lov om hvitvasking og terrorfinansiering med tilhørende forskrift».

Risikoen styres ved at det foretas løpende kontroller med utgangspunkt i bankens etablerte internkontrollrutiner.

Kombinasjon av egne erfaringer og data fra erfaringsdatabaser tilsier at eventuelle svikt i IT-løsninger sannsynlig er den største operasjonelle risiko for en bank på vår type. Banken har også fokus på hvordan vi best mulig kan etterleve og tilpasse oss nye lover og forskrifter, både gjennom egen kompetanse på området og ved hjelp av våre samarbeidspartnere Eika Gruppen AS og Eika VIS.

Banken har således innrettet sin virksomhet for å redusere denne risikoen mest mulig gjennom gode rutiner og systemer, holdninger, kompetanse, forsikring og overvåking gjennom internkontrollen.

Samlet sett vurderes operasjonell risiko ved utgangen av året som moderat.

Personal, arbeidsmiljø og samfunnsansvar.

Viser til bankens egen rapport om Samfunnsansvar av 2015.

Utsiktene fremover

Kvinesdal Sparebank har som mål å styrke sin posisjon som en selvstendig, fremtidsrettet og konkurransedyktig bank for alle typer banktjenester. Banken har en sterk posisjon i sitt nærrområde. Ved å ha Listerregionen som vårt markedsområde skal vår posisjon ytterligere styrkes. Salgskontorer i Kristiansand, Sirdal og Lyngdal og tett samarbeid og samlokalisering med Aktiv EiendomsMegling skal gi oss ønsket vekst innen alle typer banktjenester. Banken har styrket sin posisjon i Sirdal ved overgang til nye moderne lokaler og hvor vi i Lyngdal har tatt enda et steg med å gjøre BANKEN til en møteplass, og hvor vi ønsker å ha tette og gode relasjoner med våre kunder.

Kvinesdal Sparebank har en lojal kundemasse,

og vi scorer høyt på kundens tilfredshet med banken. Gjennom vår verdiplattform, - nær, trygg og engasjert, skal vi fortsette å utvikle banken, yte god service og ta vare på den tillit som kundene viser oss.

2016 vil også ha sine utfordringer for banken. Større konkurranse og ytterligere press på marginene gir oss utfordringer på lønnsomhets-siden, og myndighetenes regulatoriske endringer, og stadig nye krav til kapital er utfordrende for små lokale sparebanker. De endringer vi ser med betydelig nedbygging av filialer fra flere banker, gir oss både noen utfordringer, men også muligheter. Vi må være svært bevisst den økte kostnaden vi får med og ha salgskontoret og nærhet til kunden, som skal gi konkurransefortrinn med flere og mer fornøyde kunder og derav gi nødvendig lønnsomhet. Vårt sterke fokus på kunden og styrking av kompetansesiden i alle ledd, gjør oss trygge på at Kvinesdal Sparebanks kan se nye 145 år med gode og konkurransedyktige banktjenester i regionen.

Vi har også i årets beretning utarbeidet et eget kapittel knyttet til samfunnsansvar og hvor bankens posisjon og sentrale rolle i utvikling og modernisering av lokalsamfunnet kommer frem. Det er viktig for BANKEN at det gror rundt oss, og vi ser stor verdi i alt som kan bidra til å styrke lokalsamfunnet.

Et resultat før skatt på 24,5 millioner kroner, stabil utvikling i bankens kjernevirksomhet og gode resultater i provisjonsinntekter bekrefter bankens solide posisjon i lokalmarkedet, og banken er enda bedre rustet til å møte våre kunders forventninger og behov.

Takk for godt samarbeid

Styret takker alle kundene som har benyttet seg av bankens tjenester og produkter. Styret vil også takke alle medarbeidere og tillitsvalgte for godt samarbeid i året som gikk.

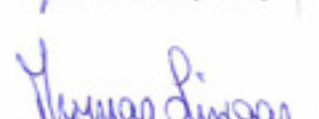
Vi håper samarbeid og felles innsats skal gi positiv utvikling for banken og regionen i årene framover.

Kvinesdal, den 3. mars 2016

Arne Gravdal (leder)

Bente Haugland

Jens Unhammer

Thomas Luraas

Berit Elve

Svein Hermansen (banksjef)

2015

Kvinesdal Sparebanks

SAMFUNNSANSVAR
Corporate Social Responsibility (CSR)

OM KVINESDAL SPAREBANK

Kvinesdal Sparebank ble etablert i 1870. Vi har hjemsted i Kvinesdal og salgskontor i Kristiansand, Sirdal og Lyngdal.

Kvinesdal Sparebank skal styrke sin posisjon som en selvstendig fremtidsrettet, konkurransedyktig og moderne bank for alle typer banktjenester

Med kompetente og engasjerte medarbeidere skal vi ha kundeforhold som er langsiktige med nære og trygge relasjoner.

Gjennom vår profilering og merkevarebygging skal vi uttrykke oss som: **BANKEN**

**VÅR VERDIPLATTFORM:
NÆR, TRYGG OG ENGASJERT**

**VÅR VISJON:
DINE DRØMMER - VÅR UTFORDRING**

økonomisk vekst
BANKEN
skal gi resultater

Bare en bank?

SVEIN HERMANSEN | BANKSJEF

Mens mange ser på oss som bare en bank, ser vi på oss selv som en lokal støttespiller. For vi har i over 140 år støttet opp om lokale idrettstallenter og lokalt næringsliv, og delt av vårt overskudd til ildsjeler og gode samfunnsprosjekter. Det har gitt næring til folks drømmer og sørget for utvikling, modernisering og ei levende bygd. Det skal vi fortsette med.

Fra å være en beskjeden og historisk fattig liten bygd driftet på jordbruk, skogbruk og fiske, har mye skjedd i Kvinesdal de siste par hundre årene. Kvinesdal har fått solide kraftinntekter og Norge store oljeinntekter. Vi har kjempet oss gjennom okkupasjonsstiden, vi har gjenoppbygget landet, vi har fått velstand. Vi har gjort det sammen og er en vakker, vennlig og vågal bygd. Vi har kommet langt fordi hver enkelt Kvindøl, Fjotlending eller Fedabu har delt av overskuddet sitt. For det er det det til syvende og sist handler om:

Man må dele for å skape verdier. Det er de små bitene som sammen utgjør puslespillet. I puslespillet Kvinesdal er alle disse små bitene grender, lokalsamfunn og enkeltmennesker. Ildsjelene som raust deler av overskuddet sitt for å bidra til noe større enn seg selv og som dermed skaper verdier i vår langstrakte bygd.

Og som dere har delt av deres overskudd, har vi delt av vårt. Banken har som grunnide å støtte opp om gode krefter i hele bygda. Sammen har vi vært gjennom oppgangstider og nedgangstider. Vi har delt sorger, vi har delt gleder. Og vi har delt overskudd. Slik har det vært siden 1870, og slik skal det fortsatt være.

Vi har skapt mye fint sammen. Du og jeg.

Sentral samfunnsaktør i Kvinesdal i 145 år

En vel fungerende bank er svært viktig, og banken har gjennom 145 år hatt en sentral rolle i utvikling og modernisering av lokalsamfunnet. Det er viktig for banken at det gror godt rundt oss, og vi ser stor verdi i alt som kan bidra til å styrke lokalsamfunnet. Gjennom vårt samfunnsansvar har vi som målsetting å skape mest mulig verdier for alle interessenter. Gjennom en lærings- og utviklingsorientert organisasjon skal dette vises igjen hos kunden, samfunnet, medarbeidere og i Bankens lønnsomhet.

LEDELSE

Gjennom bankens gavefond og samarbeidsavtaler skal vi på bakgrunn av våre verdier i størst mulig grad ha en miljøprofil. Hvor vi spesielt knyttes mot aktivitet og fritid, med særlig vekt på oppvekst og kultur innen barn og unge som skaper god livskvalitet i lokalsamfunnet. Gjennom vår utførelse av bankens tjenester skal vi bidra til en bærekraftig utvikling og verdiskaping

Bankens samfunnsansvar handler derfor også om hvordan verdiene skapes. Hvordan vår atferd påvirker menneskerettigheter, ytre miljø og samfunn, inkluderende arbeidsliv og arbeidstakerrettigheter. Det dreier seg om svindel- og skadeforebyggende tiltak, sikring av liv, helse og verdier, forretningsetikk og hindre korrupsjon, holdningsskapende arbeid og lokalt engasjement.

Dette fremkommer i våre retningslinjer for samfunnsansvar og etiske retningslinjer og skal vises igjen i god rådgiving og riktige produkter til våre kunder.

BANKEN

Kvinesdal Sparebank etablerte eierandelskapital i 2011 og utstedte i den anledning 550.000 egenkapitalbevis med total innbetaling av egenkapital på kr 55 000 000, og som utgjør en eierandelbrøk på 26,65 %. Det er i dag 94 registrerte egenkapitalbevisiere, hvorav 59 er sparebanker. Egenkapitalbevisierne har 6 representanter i forstandskapet av totalt 16 representanter. De øvrige er kommunen med 2, ansatte med 4 og innskytere med 4 representanter.

Banken har sitt hjemsted med administrasjonen på Liknes i Kvinesdal, og salgskontor i Kristiansand, Sirdal og Lyngdal.

Fornøyde kunder kunder gir inspirasjon

Vi tilstreber oss å yte høy grad av troverdighet og etisk rådgivning med utgangspunkt i kundens behov. Vi tilbyr ikke kunderådgi-verne bonussystemer som gir grunnlag for å handle uetisk eller urimelig.

Vi har som mål og ha de mest fornøyde kunder. Undersøkelser viser at kundene i Kvinesdal Sparebank er svært godt fornøyd med tjenestene vi tilbyr dem.

Det skal være enkelt å komme i kontakt med oss. Banken skal være en møteplass med lett adgang til bankens tjenester, både gjennom sosiale medier, besøk i våre lokaler samt via våre elektroniske løsninger som nettbank og mobilbank.

BANKENS samfunnsansvar

Kvinesdal Sparebank har som målsetting å skape mest mulig verdier for alle interessenter. Gjennom en lærings- og utviklingsorientert organisasjon skal dette vises igjen hos kunden, i samfunnet, medarbeidere og BANKEN. BANKEN spiller en viktig rolle som arbeidsgiver og skal ivareta medarbeidernes arbeidsforhold på en god måte. Som tilbyder av varer og tjenester skal banken ivareta kundenes behov samtidig som grunnleggende rettigheter respekteres. Som samfunnsaktør skal banken bidra slik at flere kan få realisert sine drømmer.

BANKEN har «Retningslinjer for samfunnsansvar» som slår fast bankens ambisjoner for utøvelse av samfunnsansvar når det gjelder menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold, det ytre miljø samt bekjempelse av korrupsjon.

ANDREAS GREDAL

Kredittsjef

Født 1977. Bosatt i Kristiansand. Andreas er kredittsjef og har vært ansatt siden 2012. Før det har han jobbet som kunderådgiver i Handelsbanken og som finansrådgiver i Jernbanepersonalets Sparebank. Han har også jobbet som aksjemegler i Aktiv Securities AS. Andreas er utdannet Siviløkonom fra UIA og gjennomfører Executive MBA ved University of Texas at Austin/University of Agder.

TONE E. SYVERTSEN

Assisterende banksjef

Tone Egeland Syvertsen, Født 1966. Bosatt i Kvinesdal. Tone har lang og bred bank-erfaring fra flere avdelinger i Kvinesdal Sparebank siden ansettelsen i 1986. Assisterende banksjef og økonomisjef fra 1995. Hun har ansvar for økonomi, intern drift og personal. Tone er utdannet Bachelor i Bank og Finans fra Handelshøyskolen BI.

SVEIN HERMANSEN

Banksjef

Svein Hermansen, Banksjef. Født 1956. Bosatt i Flekkefjord. Svein har vært banksjef siden april 2008. Før dette har han jobbet i ulike lederstillinger innen politi og lensmannsetaten, med prosjekter overfor justisdepartementet og Økokrim. Han har også vært senior personalansvarlig i Hydro Energi, økonomisjef og kommunalsjef i Odda kommune, og kom sist fra stillingen som rådmann i Flekkefjord kommune. Hermansen er utdannet innen politi- og lensmannsetaten ved siden av Diplomøkonom fra BI.

medarbeidere som trives
MEDARBEIDERE
skaper resultater

EN **ATTRAKTIV** **ARBEIDSPLOSS** I FREMTIDENS **KVINESDAL**

BANKEN ønsker å skape et positivt og utviklende arbeidsmiljø. Gjensidig tillit, basert på samarbeid og åpenhet er grunnlaget for å nå målet. Det samme gjelder i samhandlingen med bankens tillitsvalgte.

BANKENS ansatte forventes å omgås hverandre med respekt og å tilstrebe personlige relasjoner som underbygger den enkeltes integritet. Ærlighet og troverdighet verdsettes høyt. Diskriminering på grunn av kjønn, alder, rase og nasjonalitet skal ikke finne sted, og ingen ansatt i banken skal utsette andre ansatte for mobbing eller seksuell trakassering.

Banken har ved utgangen av året 22 ansatte fordelt på 19 årsverk samt konsulenter som samlet utgjør 1 årsverk.

BANKEN har egne retningslinjer for HMS (helse, miljø og sikkerhet). Årlig utarbeides en handlingsplan med konkrete tiltak i henhold til resultat av vernerunde og arbeidsmiljøundersøkelse.

BANKENS ansatte har tilbud om bedriftshelsetjeneste. Vernerunde ble gjennomført i juni og august 2015 og viser ingen vesentlige mangler. Banken har tegnet egen helseforsikring på alle ansatte. Det gjennomføres årlige medarbeiderundersøkelse med alle ansatte.

Samtidig har banken fokus på

sykefravær og har spesifikke retningslinjer for kontakt og oppfølging med langvarig sykdom. Målet er å få den sykemeldte tilbake i arbeid så raskt som mulig. Sykefraværet for 2015 har vært 3 % (6,9 %), hvor av korttidsfravær utgjør 0,4 % (0,6%).

BANKEN har også fokus på sunnhet og helse. Vi tilbyr medarbeiderne kantine- og fruktordning, samt treningsmuligheter i eget treningsrom i banken.

BANKEN ønsker også å fastholde og utbygge de sosiale relasjoner og har årlig gjennomført sosiale arrangementer, julebord samt mindre treffpunkt i løpet av året.

BANKEN ønsker å være en attraktiv arbeidsgiver som tiltrekker seg kunnskapsrike og dyktige mennesker. Kompetanseheving vil derfor være en viktig suksessfaktor for å utvikle bankens posisjon i fremtiden.

BANKEN foretar løpende organisasjonsjusteringer og styrking av kompetansenivået for å tilpasse organisasjonen til fremtidige utfordringer. Ansatte må gjennomføre autorisasjonsordning innen investering, samt andre interne sertifiseringer som gir grunnlag for å utføre en tilfredsstillende kunderådgivning. Ved utgangen av 2015 hadde banken åtte autoriserte finansielle rådgivere, fire autoriserte forsikringsrådgivere, samt har en ansatt gjennomført internsertifisering kundesenter.

Ved utgangen av året var det 13 kvinner og 9 menn ansatt i banken. Kvinneandelen utgjorde 59 %. Ledergruppen består av tre personer hvorav en kvinne og to menn. Styret består totalt av fem personer hvorav to kvinner og tre menn. To vararepresentanter, hvorav en er kvinne og møter fast i styremøtene. Basert på dagens situasjon er det ikke vurdert som nødvendig å iverksette noen spesielle tiltak med hensyn til likestilling.

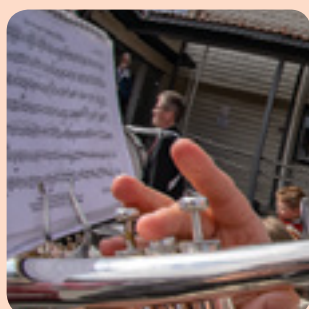
Resultater av arbeidet måles blant annet i arbeidsmiljøundersøkelse fra Barcode Intelligence AS og lokalt via Bedriftshelsetjenesten. Begge målinger viser meget godt resultat og banken vil videreføre det nåværende arbeid.

Foran Kvinesdal siden 1870

GAVEFOND | SAMARBEIDSAVTALER

GAVEFOND OG SAMARBEIDSAVTALER

Det utdeles årlig gaver av bankens overskudd til veldedige formål. Banken har også en rekke samarbeidsavtaler- både enkeltarrangement og avtaler som går over flere år.

I gavefondet for 2015 har vi disponibelt kr 300.000 til lokale foreninger. Som sponsor markedsfører vi oss gjennom utallige aktiviteter i nærmiljøet.

SAMARBEIDSAVTALER: Man kan nevne Kvinesdal Skytterlag, Kvinesdal Karateklubb, Gitorsjø, Kvinesdal RC Klubb, Kvinesdal Sykkellubb, Kvinlog Skolekorps, Turløpet Hav til Hei, Knaben Idrettslag, Sirdal Ski Skiskyting, Bygningsvernprisen, Tjodolvstafetten, Utmerkelsen Årets Kvindøl, Nettstedet Kvinesdal.no, Norway Rock Uprising, Handelshuset Kvinesdal, Trimgruppa, Heilt på Jordet festivalen, Tonstad IL, Knaben Ski og Aktivitetssenter, Refleksvester barnehage/skole, forskjellige ungdomsbedrifter på Lister Videregående skole, basarer, konserter og mye mer!

GAVEFOND: Kvinesdal Jeger og Fiskeforening, Knaben IL, Kvinesdal Turnforening, Kvinesdal RC-klubb, NMK Kvinesdal, Kvinesdal Skytterlag, Kvinesdal Sykkellubb, Kvinesdal Karateklubb, Kvinesdal Rideklubb, Lister Storlag Astma og Allergi Forening, Kvinesdal lag av LHL, "Sammen om nøden" Son, Feda Sanitetsforening, UL Kvindølen, Kvinesdal Hagelag, Sirdal Veteranvogn klubb, Veggeland Forsamlingshus, Kvinheim Kvina U.L., Fjotland Bedehus, Øye Bedehus, Harbakk Grendehus, Netlands Bedehus, Liknes Bedehus, Storekvina Bedehus, Kvinesdal Musikkorps, Liknes Barnekor, Feda Skolekorps, Kvinesdal Soul Children, Kvinlog Skulekorps, Kvinesdal Skolekorps, Kvinlog Barnekor, Øye Barnelag, Fjotland Ungdomslag, Øye Yngres, Liknes Jentelag, Rafoss Hobbyklubb, KRIK Kvinlog, Ground Zero, Kirken i Dalen, Between - Fjotland Misjonssamband, Fjotland IUF, Storekvina Søndagsskole, Øye Søndagsskole, Helle Søndagsskole, Kvinlog Søndagsskule, Feda søndagsskole

I tillegg er vi medlem av næringsforeningene i Kvinesdal, Kristiansand, Sirdal, Lyngdal og Flekkefjord.

BANKEN skal støtte og respektere vern av internasjonalt anerkjente menneskerettigheter, og i henhold til våre retningslinjer for samfunnsansvar skal på ingen måte medvirke til brudd på menneskerettighetene

BANKEN møter hver dag innbyggere og kunder som er utenlandske statsborgere med ulik kulturell bakgrunn. Alle behandles med respekt og håndteres i henhold til vår strategi om de mest fornøyde kunder. Dette vises også igjen ved rekruttering av medarbeidere.

BANKEN har sin virksomhet i Norge og møter ikke store utfordringer knyttet til menneskerettigheter i sin daglige virksomhet. Gjennom valg av produkter og leverandører ønsker banken å fremme støtte og respekt for anerkjente menneskerettigheter. Bankens valg av leverandører skal gjenspeile bankens holdninger til samfunnsansvar. Banken tilbyr Fairtrade kaffe på kaffemaskinen både til våre kunder og internt.

BANKEN skal derfor fortrinnsvis inngå avtaler med leverandører som i hele sin virksomhet respekterer grunnleggende menneske- og arbeidstakerrettigheter, og som er bevisst sitt samfunnsansvar ved valg og oppfølging av underleverandører. I dialogen med kunder og interessenter kan menneskerettigheter være et tema i forbindelse med utlån og oppfølging av leverandører.

BANKEN er storforbruker av IKT-tjenester, telefoni, porto og frakt. En stor bygningsmasse skal vedlikeholdes og gir oppdrag til lokale håndverkere. Vi kjøper de fleste varer og tjenester fra regionale og lokale leverandører så lenge disse er konkurransedyktige.

BANKEN stiller også ansatte til disposisjon i forbindelse med tellekorps for årlige nasjonale innsamlingsaksjoner.

Økonomisk kriminalitet er profittmotiverte, lovstridige handlinger. Kriminaliteten kjennetegnes ved at den retter seg mot både enkeltindivid og samfunnsinteresser og store organisasjoner. Banken har retningslinjer for å avdekke og bekjempe organisert økonomisk kriminalitet og enkeltindividets forsøk på økonomisk vinning gjennom kriminelle handlinger.

Gjennom bankens styring er det retningslinjer for å bekjempe korrupsjon gjennom antihvitvaskereglement, etiske retningslinjer, rutiner for varsling og retningslinjer for forsvarlig utlånspraksis.

BANKEN er underlagt myndighetens hvitvaskingsregelverk som skal bidra til å bekjempe hvitvasking og terrorfinansiering. Blant annet er banken pålagt å utrede alle mistenkelige transaksjoner, såkalt for-

sterket kundekontroll. Et slikt behov varsles automatisk via bankens systemer.

BANKEN har arbeidsprosesser som skal hindre korrupsjon. Alle bankens medarbeidere er årlig gjennom eget opplæringsprogram for antihvitvask.

Compliance gjennomgang og internkontrollene har ikke avdekket vesentlige avvik i 2015.

BANKEN har et omfattende samfunnsansvar der vi støtter lokale initiativ innenfor kultur, idrett og oppvekst.

Våre ansatte spiller også en viktig rolle utenom den verdiskapning de bidrar til i egen virksomhet. Deres kunnskap kommer samfunnet til gode gjennom at en stor andel av de ansatte er engasjert i ulike eksterne nettverk og deltar aktivt i frivillige organisasjoner og lag.

BANKEN har oppnådd gode resultater av nåværende arbeid og vil videreføre miljøprofilen ved å gjøre våre ansatte enda mer bevisst på viktigheten av dette.

BANKEN vil fortsette arbeidet for at samfunnsansvar i bankens retningslinjer skal bli enda klarere formulert, og at vurdering av disse forhold inngår som en naturlig del av våre prosesser.

BANKEN ønsker å opptre ansvarlig i forhold til klima og miljø. Banken vil fremme bruk av miljøvennlige produkter i egen drift så langt dette lar seg gjøre.

BANKEN har retningslinjer for dette i forbindelse

med samfunnsansvar og helse, miljø og sikkerhet.

Ved bruk av produkter som kan skade helse og miljø skal banken vise aktsomhet og treffe rimelige tiltak for å forbygge og begrense slike skader. Banken skal nøye vurdere hvilke reiser som kan erstattes med telefonmøter/videokonferanser.

BANKEN har et kritisk blikk på bruk av elektrisitet og slår av lys ved arbeidstidens slutt og rom som ikke er i bruk. Varme- og ventilasjonsanlegget styres slik at temperaturen senkes i de perioder hvor lokalene ikke er i bruk.

BANKEN vil oppgradere ventilasjonsanlegget i 2016 for og i enda større grad tilpasse de behov og endringer som har skjedd siden det ble installert i 1991.

BANKEN har egne vilkår for de som kjøper El-bil, og ved vårt salgskontor i Sirdal og Lyngdal er det satt opp egen ladestasjon.

Miljøfyrtårn, vårt energiforbruk, bedre håndtering av avfall og redusert papirforbruk via elektroniske løsninger både i forbindelse med behandling og annonsering av våre banktjenester er områder vi ønsker å ha fokus på.

I utforming av våre banklokaler vil dette ha stor oppmerksomhet.

BANKEN har ikke særskilt klimaregnskap.

BANKENS drift forurenses ikke det ytre miljø utover det som er vanlig for denne type virksomhet.

MOBILBANKEN. NORGES BESTE APP

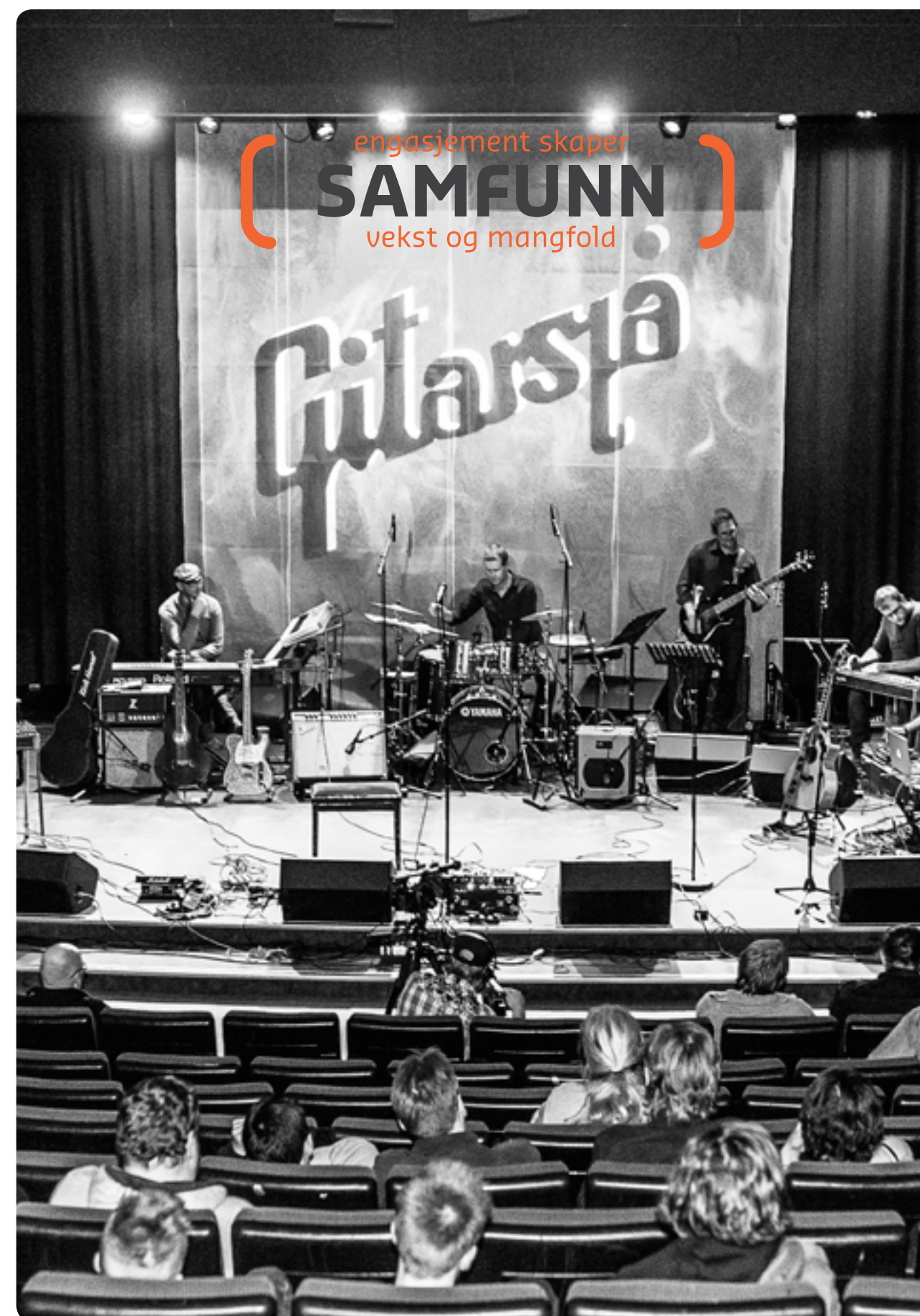
I bankens distribusjonsstrategi inngår bankens kontornett, digitale kanaler, sosiale medier, spesialistfunksjoner og telefon, som omfatter kundeservice, telebank og mobil- og brettbank.

Med mobilbanken har du alt du trenger i din bankhverdag. Den er enkelt tilgjengelig hele døgnet og har vært en enorm suksess for Banken.

Lanseringen av vår Facebook side i desember 2010 har tilført oss en ny måte å ha dialog med kunder på. Vi har fått spørsmål og uttrykk for meninger fra både kunder og andre. Facebook siden er også blitt brukt til å markedsføre kampanjer og arrangement av konkurranser.

I tillegg har vi brukt vår YouTube kanal som et tilleggsmedie ved feks utlysning av ledige stillinger. Trenden i sosiale medier viser at den yngre generasjonen stadig skifter arenaer for sin kommunikasjon. Banken har opprettet sin egen Instagram kanal og vil satse videre spesielt mot kundene våre i 13-18 år. Vi verdsetter mulighetene i sosiale medier og vil styrke bruken av denne type kommunikasjon i fremtiden.

Å være tilgjengelig utover vanlige åpningstider vil være en viktig faktor i vår måte å drive bank på i nær fremtid.

Kvinesdal Sparebank har for årene 2016 - 2021 inngått en hovedsponsoravtale med Kvinesdal Idrettslag. Banken blir nå med som en solid støttespiller når bygdas største frivillige organisasjon skal gjennom en omfattende ombygging av stadionanlegget. Det skal bygges fotballhall og nye baner for mellom 15 -20 millioner kroner.

BANKEN GIR TIL NÆRMILJØET

På Austerdalen skole er det «jungelloven» som gjelder! BANKEN bidrar gjerne til positive aktiviteter – både her og der.

Tidlig i november 2015 svingte banksjef Svein Hermansen seg i tauene på Austerdalen skule.

Et flott utendørsanlegg til 600.000 kroner er i bruk hver dag, og BANKENS bidrag var 50.000 kroner. Nærmiljøanlegget har allerede rukket å bli svært populært, og bidrar til ytterligere trivsel på en fra før trivelig skole.

Anlegget er definert som et nærmiljøanlegg, og er åpent for alle hele døgnet. Det er viktig at man setter opp regler for bruk av anlegg.

Elevrådet på skolen har derfor satt opp konkrete regler for bruken som skal hindre skader og øke sikkerheten.

Reglene har de kalt «jungelregler», og de må alle følge – enten det er i skoletiden eller i fritiden.

Én av reglene går ut på at man ikke har lov å bruke beina i slengstigen. Kun armene kan benyttes. Dette vil antagelig føre til at de sterkeste barna i kommunen kommer fra Austerdalen!

VESTERDALEN SKOLE

Da Vesterdalen skole avduket sin nye, flotte logo i slutten av november – var banksjefen på plass.

«Jeg har fått laget linjaler til alle som kommer til å gå på skolen de neste 100 år,» sa banksjef Hermansen.

Uteanlegget på skolen er blitt betydelig opprustet de seneste årene – og sammen med en flott logo som symboliserer vennskap – står trivselen sterkt!

Og mens vi er inne på trivsel:

LIKNES SKOLE

500 fremmøtte deltok da det nye uteområdet på Liknes skole ble åpnet i midten av november. BANKEN sponset målene – og bidrar dermed for scoringer og seiersbrøl!

Det nye anlegget består av ny fotballbane, apejungel og akebakke.

Eller tre nærmiljøanlegg på én gang!

Ett år med Møter & Mat

Møter & Mat i Lyngdal har blitt et møtested nettopp slik det var meningen at det skulle bli.

Sentralt plassert i Handelsparken – med kjøpesentre på begge sider av veien har mange funnet veien det seneste året. Møter & Mat feiret ettårsjubileum 20. januar. Mesterkokk Trond Moi fra The Bølgen & Moi Hotel Utsikten hold frokostmøte med tema "Suksesskoden" og høstet stor interesse blant de fremmøtte. Til foredraget ble det servert mat som selvsagt

smakte fortreffelig. De fremmøtte ble også servert nydelig musikk av Inger Lise Stulien til intimkonserten senere på kvelden. Møter & Mat har vært en sentral møteplass, og stortingsrepresentanter fra Listerregionen har villig stilt opp flere ganger for å snakke om spørsmål som angår innbyggerne og næringslivet i regionen.

Også i tiden som kommer skal Møter & Mat være nettopp et viktig møtested – for mange eller for få, alt ettersom hva kundene ønsker. I mai får vi på ny besøk av våre stortingsrepresentanter. Og husk: Tilbudene er gode hele dagen! Her går ingen sultne eller tørste hjem.

FAKTA

Vi som har tatt initiativet til etableringen av Møter & Mat AS er alle engasjerte i Lister som region, og ønsker flere ildsjeler med i "det gode selskap"! Vi har lovet hverandre å skape dette sammen, vise pågangsmot og utholdenhet, være åpne for andres tanker og ideer, og gjøre vårt til at vår verden er både spennende og god.

BANKEN/Kvinesdal Sparebank
Kvinesdal Sparebank ble etablert i 1870 og er en selvstendig sparebank. BANKEN har hjemsted i Kvinesdal, salgskontor i Kristiansand, Sirdal og Lyngdal. BANKEN posisjonerer seg svært aktivt for å være enda tettere på sine kunder og derav være med å bygge opp under bankens egne verdier; Nær, Trygg og Engasjert.

The Bølgen & Moi Hotel Utsikten
Hotellet er et av Sørlandets nyeste og største Kurs, Konferanse og Eventhotell. Listers Kjøkken, Norges vakreste GolfPark, moderne Kunst-Senter og utendørs Amfi. Utsikten fra Utsikten er uendelig. Som tanken. Og for de av oss som ønsker fokus når jobben skal gjøres, er Utsikten det beste valget.

HAMRAN + 100% NORSK
Hamran Snekkerverksted AS designer og bygger skreddersydde kjøkken og innredningsløsninger av høy kvalitet. Hamran er blitt et sterkt og godt innarbeidet 100% norsk eid merkevarenavn og holder til på Snartemo i Vest Agder, eget studio i Egersund og Lyngdal. Hamrans filosofi er Form følger funksjon.

Hav til Hei
Hav til Hei Invest AS ble etablert i 2007 og driver sine aktiviteter innen tomt og eiendomsutvikling, utleie og salg av eiendom. Hav til Hei er viktigste marked er næringsliv og handel i Lyngdal og Listerregionen. Næringshuset i Lyngdal er selskaps nyeste og største investering. Det er fremdeles noen få m2 igjen til de som ønsker å være en del av det kreative miljøet i Lister.

VI SOM ER INITIATIVTAKERE BLIR GJERNE FLERE

økonomisk vekst
BANKEN
skal gi resultater

STORE FLOMSKADER FRA LUND TIL LYNGDAL

Ekstremværet gjorde store skader i store deler av distriktet – fra Lund til Lyngdal. Kvina gikk fullstendig over sine bredder. I Liknes sentrum var robåter etter hvert et farbart fremkomstmiddel. Det ble gjort skader for mangfoldige millioner kroner og verst gikk det utover Fedå.

Da Litleåna gikk over sine bredder ble kjelleren i Kvinesdal kirke fylt med vann – og kirkegården ble en del av elva. Vannet i kjelleren i Kvinesdal kirke sto på det høyeste nesten opp til kirkegulvet. Næringsdrivende langs elvebredden i Liknes hadde sitt svare strev med å få vannet pumpet ut av kjellerne, men fikk kjærkommen hjelp fra blant annet bønder, som stilte traktorer, slanger og annet utstyr til disposisjon. Fedå-samfunnet ble delt i to da den gamle broa ikke klarte å stå

imot de frådende vannmassene. I flere dager måtte folk kjøre omvei for å komme til og fra Fedå. Etter hvert kom en midlertidig bro på plass – til glede for alle. Det er år og dag siden en flom har slått ut deler av distriktet slik «Synne» gjorde. Også i BANKEN var vannskadene merkbare – der bankkjelleren ble satt under vann. Finans Norge anslår at totale erstatningsbeløp etter ekstremværet vil komme opp i over 300 millioner kroner. Over 1200 skader er meldt inn.

TRYGT OG GODT ETTER «SYNNE-FLODEN»

Anne Katrine og Kjell Gunnar Lohne fikk ekstremværet «Synne» bokstavelig talt tett innpå livet i begynnelsen av desember 2015. Mye ble ødelagt. Heldigvis hadde de BANKEN og Eika å ty til!

Ekstremværet raserte store deler av Kvinesdal og omkringliggende lokalsamfunn. Sjøboder ble tatt av de enorme vannmassene, kjellere ble oversvømt og hus ble ødelagt. Ekteparet Lohne på Feda var blant de hardest rammede. De er kunder i BANKEN og har dermed forsikringene sine i Eika. I ettertid er de glade for begge forbindelsene.

- BANKEN tok oss på alvor fra første stund. Vi fikk tidlig god kontakt med takstmann, som ble bestilt av Eika. Vi har hatt god forbindelse hele tiden og vi hadde

god forsikring. Det er jeg glad for i dag, sier Anna Kathrine. De tok kontakt med bank og forsikringsselskap midt på natten for å melde fra om skadene.

- Vi fikk fin og ryddig informasjon, og vi snakket om hvilke tiltak vi selv kunne utføre for å begrense skadene. Det var litt av en jobb, for mye ble ødelagt og gikk tapt. Heldigvis hadde vi forsikringen på stell - slik at det ikke dukket opp noen overraskelser.
- Anne Kathrine går ikke av veien for å rose bank og forsikringsselskap.
- Det skulle bare mangle! Det har

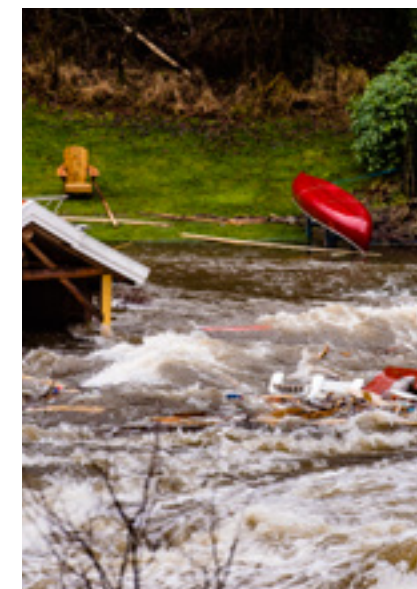
vært betryggende å ha en god og samarbeidsvillig takstmann som vi har kunnet forholde oss til under hele prosessen, sier hun. Oppgjøret etter det som er taksert hittil, er også mottatt.

- At Banken - ved Kurt Stian Mykstu - og folk fra Eika sitt hovedkontor på Hamar tok seg tid til å befare området var også veldig positivt for oss. Det var også tydelig at situasjonen gikk inn på dem. Jeg mener det er viktig at de fikk se dette med egne øyne slik at ikke dette ble et typisk skrivebord-soppgjør. De så naturskadene med

egne øyne, sier Lohne.

- Svarte BANKENS arbeid til forventningene?
- Absolutt! Var vi i tvil eller lurte på noe, fikk vi alltid greie svar. Det har vært betryggende å ha lokale ansikter å forholde seg til i stedet for et fjernt kontor!
- Og ikke nok med det: Ekteparet fikk også møte selveste kronprins Haakon da han kom til Feda kort tid etter naturens herjinger!
- Også det svarte til forventningene. For en hyggelig mann!

SOM Å KOMME HJEM!

THE BØLGEN & MOI HOTEL

Da Trond Moi fikk
muligheten til å drive hotell i
hjembygda, kunne han ikke si nei.
Dermed åpnet han
The Bølgen & Moi Hotel!

– Det skal føles
som å komme hjem!

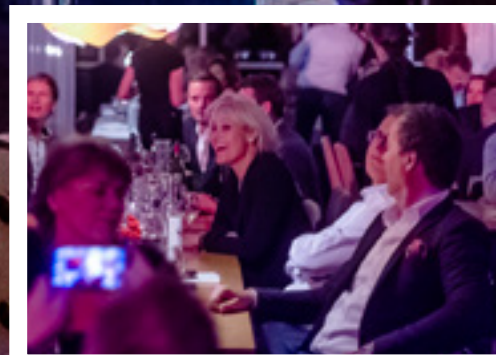

Kjendiskokken fra Kvinesdal er godt i gang med det han i fjor høst karakteriserte som sin største utfordring noensinne: Å drive hotell i sitt eget Kvinesdal. – Det er ikke bare å sette navnet mitt på. Det må jobbes hardt og målbevisst og det må jobbes med kvalitet. Dette er kanskje den største utfordringen jeg har tatt på meg så langt, sa Moi. Kokkemesteren inviterte til storstilt åpningshelg i oktober. Han toppet menyen og fikk vist frem et nyoppusset- og designet hotell fra sin aller beste side. Banksjef Svein Hermansen i BANKEN minnet Moi om hans svært lange forbindelse til

Kvinesdal Sparebank – et forhold som har vart og rukket i flere titall år. – Vi kunne ikke ha fått en bedre driver enn Trond. Vi har funnet vår mann, og vi fant ham på øverste hylle, sa Hermansen på åpningsfesten. For Bølgen & Moi er det viktig et folk skal føle seg hjemme, og ikke befinner seg på et vanlig hotell. – Jeg ønsker at folk få en opplevelse av å komme hjem, sier Trond. Den stolte hotelldriveren ønsker at kunden skal være hotellets personlige gjest, og personalet

lover å gi av seg selv for at folk skal oppleve stedets sjel. – Hjertet på hotellet er kjøkkenet. Her er maten så kortreist at kjøttet kan komme fra et stede nede i lia! sier Moi. I samarbeid med Utsikten Kunstsenter og The Bølgen & Moi Hotels samling av kunst ønsker han å skape en kreativ ramme for et trivelig hotellopphold. Og nøkkelen til suksess? – De ansatte blir den viktigste ingrediensen. De er gullet her på Utsikten. Gjestene skal bli møtt med hjertevarme!

Resultat og balanse

Resultatregnskap 2015

(Beløp i hele tusen)

	Noter	2015	2014
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		797	446
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder		92.542	98.187
Renter og lignende inntekter av sertifikater,obligasjoner,rentebærende verdipapirer		4.155	5.417
Andre renteinntekter og lignende inntekter		0	0
Renteinntekter og lignende inntekter		97.494	104.051
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		1	42
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		38.800	48.624
Renter og lignende på utstedte verdipapirer		8.492	7.407
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital		4.703	4.973
Andre rentekostnader og lignende kostnader	10	1.428	1.596
Rentekostnader og lignende kostnader		53.423	62.643
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		44.071	41.407
Inntekter av aksjer,andelers og andre verdipapirer med variabel avkastning		4.424	2.503
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		4.424	2.503
Garantiprovisjon		1.682	2.024
Andre gebyrer og provisjonsinntekter		21.100	20.403
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	10	22.782	22.427
Andre gebyrer og provisjonskostnader		3.415	3.433
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		3.415	3.433
Netto verdiendring og gev./-tap på sertifikater,obligasjoner,renteb. verdipapirer		-2.018	155
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre verdipapir m/var. avkastning		0	0
Netto verdiendring og gevinst/-tap på valuta og finansielle derivater		423	343
Netto verdiendring og gevinst/-tap på valuta og verdipapirer,omløpsmidler		-1.595	498
Driftsinntekter faste eiendommer		449	761
Andre driftsinntekter	10	141	178
Andre driftsinntekter		590	939
Netto andre driftsinntekter		22.785	22.933
Sum driftsinntekter		66.855	64.341
Lønn mv.		15.911	17.445
Lønn	8	11.968	13.017
Pensjoner	8	1.599	1.992
Sosiale kostnader		2.344	2.435
Administrasjonskostnader		8.965	8.020
Lønn og generelle administrasjonskostnader		24.875	25.464
Ordinære avskrivninger	5	2.447	2.085
Avskrivninger mv. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		2.447	2.085
Driftskostnader faste eiendommer		1.219	906
Andre driftskostnader	10	11.538	7.612
Andre driftskostnader		12.756	8.518
Sum driftskostnader		40.078	36.067
Driftsresultat før tap		26.777	28.274
Tap på utlån		2.087	6.432
Tap på garantier m.v.		0	0
Tap på utlån,garantier mv.	2	2.087	6.432
Nedskrivning/reversering av nedskrivning	4	-210	-210
Gevinst/tap		0	1.621
Nedskr/revers. av nedskr. og gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler		-210	1.411
Skatt på ordinært resultat	10	6.156	5.870
Resultat av ordinær drift etter skatt		18.324	17.382
Resultat for regnskapsåret		18.324	17.382
Overført fra gavefond		-293	-200
Utbytte på egenkapitalbevis	6	-27	1.925
Overført til sparebankens fond	6	13.343	12.435
Overført til gavefond og/eller gaver	6	593	600
Overført til utjevningfond	6	4.708	2.622
Disponering		18.324	17.382

Balanse 31.12.2015

EIENDELER (Beløp i hele tusen)	Noter	31.12.2015	31.12.2014
Kontanter og fordringer på sentralbanker		67.693	60.585
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		41.267	25.875
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		41.267	25.875
Kasse-/drifts- og brukskreditter		317.419	326.415
Byggelån		87.487	57.499
Nedbetalingslån		1.993.887	1.853.709
Sum utlån til og fordringer på kunder,for nedskrivninger	2	2.398.794	2.237.623
- Individuelle nedskrivninger på utlån	2	21.313	21.827
- Nedskrivninger på grupper av utlån	2	11.543	11.098
Utlån til og fordringer på kunder		2.365.937	2.204.698
Overtatte eiendeler		2.351	7.851
Sertifikater og obligasjoner, utstedt av det offentlige		0	9.752
Sertifikater og obligasjoner, utstedt av andre		217.454	196.018
Sertifikater,obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkast.	3	217.454	205.770
Aksjer,andelers og egenkapitalbevis		65.992	51.406
Aksjer,andelers og andre verdipapirer med variabel avkastning	4	65.992	51.406
Eierinteresser i tilknyttet selskap		40	0
Eierinteresser i tilknyttet selskap	4	40	0
Utsatt skattefordel	10	4.416	1.315
Immaterielle eiendeler		4.416	1.315
Maskiner,inventar og transportmidler		8.659	4.655
Bygninger og andre faste eiendommer		7.758	8.677
Varige driftsmidler	5	16.417	13.333
Andre eiendeler		506	206
Andre eiendeler		506	206
Opptjente, ikke mottatte inntekter		7.005	7.138
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	8	0	5.451
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		1.438	1.208
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		8.444	13.796
SUM EIENDELER	7	2.790.518	2.584.834
GJELD OG EGENKAPITAL	Noter	31.12.2015	31.12.2014
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		1.501	313
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		872	1.047
Gjeld til kredittinstitusjoner	8	2.373	1.360
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		1.509.936	1.634.965
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		515.983	278.350
Innskudd fra og gjeld til kunder	8	2.025.919	1.913.315
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak		25.000	0
Obligasjonsgjeld		381.036	329.636
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	8	406.036	329.636
Annen gjeld		11.536	5.786
Annen gjeld	8	11.536	5.786
Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter		4.084	4.180
Pensjonsforpliktelse	9	8.640	2.962
Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		8.640	2.962
Evigvarende ansvarlig lånekapital		44.610	69.635
Annen ansvarlig lånekapital		44.638	24.802
Ansvarlig kapital/lånekapital	6	89.247	94.437
SUM GJELD		2.547.836	2.351.677
EK-beviskapital		51.700	51.700
Beholdning egne EK-bevis		-438	-714
Overkursfond		965	965
Innskutt egenkapital	6	52.227	51.951
Sparebankens fond		179.151	172.314
Gavefond		1.276	1.268
Utjevningfond		10.029	7.624
Opptjent egenkapital	6	190.455	181.206
SUM EGENKAPITAL		242.682	233.157
SUM GJELD OG EGENKAPITAL	7	2.790.518	2.584.834
Poster utenom balansen:			
Betingede forpliktelser	2,1	97.260	234.213
Forpliktelser	2,1	208.806	202.041

Kvinesdal 31.12.2015 / 03.03.2016

I STYRET FOR KVINESDAL SPAREBANK

Arne Grøvdal (leder)   Berit Haugland   Jens Unhøjner   Svein Hermansen (banksjef)

KONTANTSTRØMOPPSTILLING TIL ÅRSREGNSKAPET 2015

	2015	2014
Årsoverskudd	18.324	17.382
Avskrivninger	2.447	2.085
Netto gevinst ved salg varige driftsmidler	-141	0
Endring pensjonsforpliktelse	-258	0
Endring tapsavsetninger	2.147	4.830
Betalbar skatt	6.631	0
Endring utsatt skattefordel	-453	5.255
Tilført fra årets drift.	28.697	29.552
Endring brutto utlån kunder	-157.886	-248.258
Endring lån/innskudd til finanstasjoner	-15.392	-24.326
Endring innskudd fra kunder	112.604	116.808
Endring lån/innskudd fra finansinstitusjoner	1.013	-1.723
Endring øvrige fordringer	-399	2.284
Endring annen kortsiktig gjeld	-772	38
Endring pensjonsforpliktelse	0	-183
Endring kortsiktige verdipapirer	-11.684	57.294
A Netto likviditetsendring virksomhet	-43.819	-68.514
Likvider tilført/brukt på investeringer		
Investering i varige driftsmidler	-5.781	-1.604
Salg av varige driftsmidler	390	22
Investering i aksjer anlegg	-14.626	-5.539
B Netto likviditetsendring investeringer	-20.017	-7.121
Endring ansvarlig lånekapital	-5.190	211
Endring obligasjons- og sertifikatgjeld	76.399	102.676
Utbetaling av gaver fra gavefond	-293	-200
Tilbakekjøp egne EK-bevis		-462
Avsatt utbytte til egenkapitalbeviserne - Mottatt utbytte egen EK-bevis	27	-1.925
C Netto likviditetsendring finansiering	70.943	100.300
Netto endring likvider (A+B+C)	7.108	24.666
Likvidbeholdning 01.01.	60.585	35.919
=Likvidbeholdning 31.12.	67.693	60.585

2015

NOTER

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. **Generelle regnskapsprinsipper og resultat av prinsippendringer.**
2. **Utlån og garantier**
Nedskrivning på utlån og garantier
  - 2.a Vurderingsprinsipper for utlån
  - 2.b Fordelt etter sektor/næring/geografi
  - 2.c Oversikt over nedskrivninger og resultatførte renter på nedskrevne utlån og garantier
  - 2.d Kredittrisiko – risikoklassifisering
3. **Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer**
  - 3.a Verdsettelse
  - 3.b Spesifikasjon av porteføljen
  - 3.c Ansvarlig lånekapital i andre selskap.
4. **Varige driftsmidler og andre immateriell eiendeler**
  - 4.a Verdsettelse
  - 4.b Spesifikasjon av postene
5. **Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning og eierinteresser**
  - 5.a Verdsettelse
  - 5.b Opplysninger om aksjer egenkapitalbevis og andeler.
  - 5.c Beholdningsendringer
6. **Ansvarlig kapital**
  - 6.a Egenkapital
  - 6.b Kapitaldekning
7. **Finansiell risiko**
8. **Gjeld**
9. **Opplysninger vedrørende ansatte og tillitsmenn**
  - 9.a Antall ansatte
  - 9.b Ytelser og lån til ansatte og tillitsvalgte
  - 9.c Pensjonsforpliktelser
10. **Diverse andre tilleggsopplysninger**
  - 10.a Skatt
  - 10.b Sikringsfondsavgift
  - 10.c Poster utenom balansen
  - 10.d Spesifikasjon av provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester
  - 10.e Spesifikasjon av Andre driftsinntekter
  - 10.f Spesifikasjon av Andre driftsutgifter og revisjonshonorar.
  - 10.g Fordeling av inntekter – geografisk
11. **Finansielle derivater**
12. **Egenkapitalbeviskapital og eierstruktur**

NOTE 1 GENERELLE REGNSKAPSPRINSIPPER

Bankens årsregnskap er utarbeidet i overensstemmelse med gjeldende lover, forskrifter og god regnskapsskikk for sparebanker, og gir et rettviseende bilde av bankens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Inntektsføring/kostnadsføring: Renter og provisjoner tas inn i resultatregnskapet etter hvert som disse opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader. Forskuddsbetalte inntekter og påløpte kostnader periodiseres og føres som gjeld i balansen. Opptjente ikke betalte inntekter inntektsføres og føres opp som tilgodehavende i balansen. Utbytte av aksjer og grunnfondsbevis inntektsføres det året det mottas.

Det er forøvrig under den enkelte note til regnskapet gitt ytterligere forklaring og henvisning til poster i resultatregnskap og balanse.

Banken har i dag flere datterselskap hvor intensjonen er midlertidig eie, og derfor er det ikke utarbeidet konsernregnskap for disse.

Alle beløp er i hele tusen dersom ikke annet er angitt.

Det er i 2015 gjort en endring i regnskapsprinsipp når det gjelder føring av pensjonsforpliktelse. Banken har tidligere beregnet pensjonsforpliktelse og pensjonskostnader etter NRS 6. Fra og med 1.1.2015 er det krav om at pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser innregnes etter IAS19. IAS 19 tillater ikke bruk av «korridor metoden» for regnskapsføring av aktuarielle gevinster og tap. Dette medfører at estimatavvik nå skal føres direkte mot egenkapitalen i den perioden de oppstår.

I henhold til NRS 5 Spesifikasjon av særlige poster, korrigering av feil og virkning av prinsippendring og estimatendring pkt. 5 har banken ikke omarbeidet sammenlignbare tall da dette ikke er vesentlig i forhold til, og forståelsen av, bankens inntjeningssevne.

Virkningen av prinsippendringen framgår av talloppstillingen under, samt i note 9 vedr. pensjoner.

	NRS 6 31.12.2014	Effekt av endring	IAS 19 01.01.2015
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	5.451	-5.451	-
Utsatt skatt	-		
Pensjonsforpliktelser	2.962	4.283	7.245
Utsatt skattefordel	1.315	2.648	3.963
Sparebankens fond	172.314	-5.331	166.983
Utjevningsfond	7.624	-1.929	5.795

NOTE 2 UTLÅN OG GARANTIER. NEDSKRIVNING PÅ UTLÅN OG GARANTIER.

2.a Vurderingsprinsipper for utlån.

Utlån og garantier er bokført i henhold til gjeldende lover og forskrifter. Bankens utlånsportefølje vurderes til amortisert kost. Da banken kun har en liten andel utlån med fast rente eller med fast margin, anses amortisert kost å tilsvare virkelig verdi. Deler av bankens fastrenteutlån er sikret med renteswapper, hvor virkelig verdi er 0,4 mill kroner høyere enn bokført verdi, jfr. Note 11.

Boliglån overført til og formidlet til Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikke balanseført. Den vesentligste risiko er vurdert å være overført til EBK, også for overførte lån som tidligere har vært på bankens balanse, og derfor fraregnet.

Prinsipper for nedskrivning på individuelle lån og grupper av lån.

Dersom det foreligger objektive bevis for verdifall på enkelte lån er lånene nedskrevet. Det nedskrives med forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdi av fremtidige kontantstrømmer, målt etter effektiv rentemetode. Nedskrivningen bokføres over resultatregnskapet.

Gruppenedskrivninger skal dekke verdifall som må forventes å komme i tillegg til verdifall som er identifisert og beregnet på enkeltkunder. Nedskrivning skal foretas når det foreligger objektive bevis for at en gruppe av utlån har verdifall.

Både privatkunder og næringslivskunder blir etter en fastsatt mal kvartalsvis gjennomgått og vurdert med hensyn på muligheter for tap. Malen inneholder utvalgskrav som: Engasjementstørrelse, risikoklasse, restanse, overtrekk og kunder med individuell nedskrivning. Kundene blir gjennomgått og tapsvurdert med bakgrunn i sikkerheter, oppdatert økonomisk informasjon, eventuelt andre forhold. Nedskrivning på grupper av lån er vurdert etter retningslinjer og bankens modell.

Prinsipper for behandling av etableringsgebyr.

Gebyr for etablering av låneavtaler tas til inntekt i sin helhet i etableringsåret, da de anses å dekke kostnadene ved låneetablering.

Prinsipper for resultatføring av renteinntekter.

Renteinntekter resultatføres direkte ved bruk av effektiv rentemetode. Effektiv rente er den rente som neddiskonterer utlånets forventede fremtidige kontantstrømmer til balanseført verdi.

DEFINISJONER:

Engasjement – defineres som garantier og utlån/rammekreditter inkludert opptjente, ikke betalte renter, gebyrer og provisjoner.

Mislighold - som hovedregel er et engasjement misligholdt når avdrag og renter ikke er betalt til rett tid, eller en rammekreditt er trukket ut over et bevilget beløp. Forsinkelser med avdrag på nedbetalingslån eller uvesentlige/korte overtrekk på rammekreditter kan være naturlig å betrakte som uregelmessigheter fra kundens side. Dette anses ikke som mislighold etter forskriften. Hvis manglende betaling strekker seg utover 90 dager skal imidlertid engasjementet uansett betraktes som misligholdt.

Konstaterte tap – Tap anses som konstatert ved stadfestet akkord eller konkurs. Ved at utleggsforretning ikke har ført fram, ved rettskraftig dom, eller forøvrig ved at banken har gitt avkall på hele eller deler av engasjementet, eller at engasjementet vurderes som tapt for banken.

Reversering – av tidligere nedskrevne utlån skjer når dette er brakt i orden ved at gjeldende betalingsplan er fulgt, og det ikke lenger foreligger objektive bevis for nedskrivning.

2.b Utlån fordelt etter sektorer/næringer og potensiell eksponering.

	2015					2014				
	Brutto Utlån	Trekk-fasilitet	Misligh. Utlån	Øvrig tapsuts. utlån	Ind. Ned-skr.	Brutto Utlån	Trekk-fasilitet	Misligh. Utlån	Øvrig tapsuts. utlån	Ind. Ned-skr.
Personmarked	1.801.254	142.507	15.711	1.182	1.469	1.680.202	141.010	12.000	434	2.285
Primærnæring	32.513	1.371				35.374	2.124			
Industri	18.442	2.970		5.487	1.133	18.892	3.201	7		
Elektr-,vannfors-,renovasjon	33.126	500				27.406	500			
Bygg, anlegg	74.232	21.183	2.676	2.000	1.883	43.040	12.079		2.750	1.247
Varehandel,hotel og res.	63.356	12.848		18.073	4.250	59.602	15.293	4	15.653	4.250
Transport og lagring	302	1.370				535	1.255			
Informasjon og komm.	382	136				285	271			
Finans- og fors.virksomhet	7.916		414			7.952				
Oms- og drift av fast eiendom	309.036	8.467	1.401	48.545	12.168	312.668	9.944	4.142	40.686	14.045
Tjenesteyting	58.235	17.454	74		410	51.667	16.364	1.152		
Sum	2.398.794	208.806	20.276	75.287	21.313	2.237.623	202.041	17.305	59.523	21.827

Det er ikke foretatt næringsfordeling av nedskrivning på grupper av utlån.

Garantier fordelt etter sektorer/næringer og tap.

	2015		2014	
	Garanti	Ind. nedskr.	Garanti	Ind. nedskr.
Personmarked	8.049		11.347	
Primærnæring	50			
Industri	17.719		37.343	
Elektr-,vannforsyning,renovasjonsvirksomhet	579		2.079	
Bygg, anlegg	4.089		3.533	
Varehandel, hotel og restaurant	19.191		21.214	
Transport og lagring	2.160		2.119	
Omsetning og drift av fast eiendom	31.562		48.516	
Tjenesteyting	969		855	
Garanti overfor Eika Boligkreditt	12.892		107.207	
Garanti overfor Bankenes Sikringsfond			0	
Sum	97.260	0	234.213	0

* Eika Boligkreditt. (EBK)

Kvinesdal Sparebank hadde pr. 31.12.2015 formidlet lån til Eika Boligkreditt (EBK) på til sammen 988 mill. kroner. Nye formidlede lån til EBK i 2015 utgjorde 361 mill.kroner. EBK har som kriterium at lånet er innenfor 60% av panteobjektet.

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i EBK. Samlet garantiansvar var 13 mill. kroner 31.12.2015. Den samlede lånegarantien er fordelt på saksgaranti 3 mill. kroner, tapsgaranti på 10 mill. kroner. Tilsvarende for 31.12.2014 var samlet garantiansvar på 107 mill kroner.

• Saksgaranti:

Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantestikkerheter har oppnådd rettsvern

• Tapsgaranti:

Den samlede tapsgaranti er begrenset til 1 % av bankens utlånportefølje i EBK, minimum 5 mill kroner eller 100 % av låneporteføljen hvis den er lavere enn 5 mill kroner. Banken plikter å dekke 80 % av konstaterte tap på lån i portefølje formidlet til EBK, og EBK kan motregne overskytende del på 20 % i ubetalte provisjoner til alle eierbanker, proratarisk fordelt fra den enkelte banks andel av utlånporteføljen på det tidspunkt tapet konstateres, i en periode på inntil 12 måneder fra tap konstateres.

Garantiavtalen mot EBK er endret i løpet av året. Bankens risiko for tap på lån formidlet til EBK er nå lavere, og garantiforpliktelsen derfor også lavere, sammenlignet med avtalen som gjaldt pr. 31.12.2014.

Ved mislighold kan EBK gjøre tapsgarantien og eventuelt saksgarantien gjeldende. Banken har ved mislighold tre alternativer: Innbetale det misligholdte beløpet til EBK for så å innkreve beløpet fra kunden, innbetale det fulle garantibeløpet til EBK eller ta lånet tilbake i egen balanse.

Banken har ved årsskiftet ikke hatt utbetalinger til EBK under nevnte garantier, men har tatt tre lån tilbake til egen balanse.

Bankens rutiner for etablering av pantestikkerheter blir fulgt ved etablering og utbetaling av lån formidlet til EBK. Risikoen for utbetalinger under saksgarantien er etter bankens vurdering svært begrenset.

I tilfeller ved vedvarende mislighold vil banken prioritere å ta lånet tilbake på egen balanse. Alle lån i EBK ligger innenfor 60% av forsvarlig verdigrunnlag, altså godt sikrede boliglån. Boligprisene må falle mer enn 40% fra utbetalingstidspunktet før banken har restrisiko på formidlede lån til EBK.

Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset.

Utlån og garantier fordelt etter geografi.

	2015		2014	
	Utlån	Garanti	Utlån	Garanti
Vest-Agder	2.033.429	79.957	1.892.148	117.495
Oslo,Akershus	120.028	15.106	83.390	115.121
Rogaland,Hordaland	134.988	1.522	160.357	1.522
Vestfold,Telemark og Aust Agder	87.116	600	84.496	
Landet forøvrig.	20.329	75	13.037	75
Utlandet	2.904		4.195	
Sum	2.398.794	97.260	2.237.623	234.213

Oversikt over totale misligholdte og øvrig tapsutsatte utlån.

	2015	2014	2013	2012	2011
Brutto misligholdte engasjement	20.276	17.305	36.134	44.618	48.923
- Individuelle nedskrivninger	-2.448	-3.269	-8.339	-4.467	-8.305
Totale misligholdte og tapsutsatte engasjement	17.828	14.036	27.795	40.151	40.618
Brutto øvrig tapsutsatte engasjement	75.287	59.523	87.511	158.378	186.408
- Individuelle nedskrivninger	-18.865	-18.558	-41.104	-54.058	-61.491
Netto øvrige tapsutsatte engasjement	56.422	40.965	46.407	104.320	124.917

2.c Oversikt over nedskrivninger og resultatførte renter på nedskrevne utlån og garantier.

	Garantier	Utlån
Individuelle nedskrivninger 01.01.	0	21.827
- Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt nedskrivning	0	1.715
+ Økte nedskrivninger i perioden	0	244
+ Nye nedskrivninger i perioden	0	2.812
- Tilbakeføring nedskrivninger i perioden	0	1.855
= Individuelle nedskrivninger pr. 31.12	0	21.313
Gruppevise nedskrivninger pr. 01.01	0	11.098
+ Periodens gruppevise nedskrivninger	0	445
= Gruppevise nedskrivninger pr. 31.12	0	11.543
Periodens endring i individuelle nedskrivninger		-514
+ Periodens endring i gruppevise nedskrivninger	0	445
+ Periodens konstaterte tap som det tidligere år er gjennomført ind.nedskr	0	1.716
+ Periodens konstaterte tap som det tidligere år ikke er gjennomført ind. nedskr.	0	704
- Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	0	264
= Periodens tapkostnader	0	2.087
Resultatførte renter på utlån hvor det er foretatt nedskrivning for tap.	0	2.338

2.d. Kredittisiko – Risikoklassifiseringssystem

Bankens utlånspolicy bygger på en god kvalitetsmessig vurdering av låneprosjektene, og det benyttes et saksgangssystem som kvalitetssikrer kredittbehandlingen. Porteføljen overvåkes kontinuerlig, med vekt på lån i mislighold og med restansers. Banken opererer hovedsakelig i et meget oversiktlig geografisk område med god kunnskap om kundene, panteobjekter mv.

Banken innførte et nytt risikoklassifiseringssystem for å overvåke kredittisiko i bedrifts- og personmarkedsportføljen i 2015. Systemet er basert på en modell som beregner forventet sannsynlighet for mislighold (PD). Risikoklassen oppdateres månedlig med data både for bedriftskunder og privatkunder. Risikoklassene benyttes i banken til beslutningsstøtte på enkeltkunder og til overvåking og rapportering på porteføljnivå. Systemet muliggjør en god overvåking av risikoutviklingen i bankens utlånsp portefølje. Utlånsvolumet er delt i 10 ulike risikoklasser (RKL) og for rapporteringsformål blir disse 10 risikoklassene slått sammen til:

Lav risiko:	RKL 1 – 3
Middels risiko:	RKL 4 – 7
Høy risiko:	RKL 8 – 10
Misligholdte engasjement:	RKL 11
Tapsutsatte engasjement:	RKL 12

For privatkunder er prising av utlån i det vesentligste knyttet til sikkerhetsdekning av engasjementet. For bedriftskunder vektlegger banken risiko ved prising av sine engasjementer. Det er således normalt med en relativ sammenheng mellom risikoklassifisering og prising av lån.

Risikoklassifiseringsmodellene er validert i løpet av 2015. Resultatene av valideringen viste at både personmarks- og bedriftsmarkedsmodellene har svært god forklaringskraft. Samtidig fremkom det behov for å rekalibrere modellene. Rekalibreringen medførte at bedriftsmarkedsporteføljen fikk en strengere vurdering og derigjennom et skift mot høyere risikoklasser. For personmarksporteføljen var konsekvensen motsatt. Kundene blir vurdert noe mildere og det har resultert i et skift mot lavere risikoklasser.

Vi står sannsynligvis fremfor en makroøkonomisk nedgangskonjunktur. Det er forventninger om tøffere tider i norsk økonomi og derigjennom høyere mislighold og flere konkurser. Det er klare signaler fra Finanstilsynet og Finansdepartement om at PD-modeller skal tilpasses ved forventninger om markante skift i de økonomiske utsiktene.

Banken har ikke omarbeidet sammenligningstall for 2014, men benytter risikoklassifiseringen for 2014 som sammenligningstall. For 2014 var risikoklassifiseringen basert både på inntjening og sikkerhet. Bankens utlån, trekkrettigheter og garantier er klassifisert i følgende risikogrupper: høy, normal og lav risiko.

Næringslivskunder: Klassifiseringen utføres på grunnlag av nøkkeltall fra kundens siste årsregnskap. Kundene blir klassifisert i fem risikoklasser (A-E) på grunnlag av økonomi og sikkerhet (henholdsvis 60/40). Klassene er fordelt på hovedgruppene lav risiko (A,B), normal risiko (B) og høy risiko (D,E). Bedriftskundene som ikke er klassifisert er i hovedsak ikke regnskapspliktige, eller består av ansvarlige selskap/enkelt personforetak med engasjementer under 500.000.

Privatkunder: Klassifiseres ut fra økonomi og sikkerhet (henholdsvis 60/40). Kundene deles inn i fem risikoklasser (A-E)

Fordeling på risikogrupper.

2015

	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet rammekreditt	Totalt engasjement
Næringslivskunder				
Lav risiko	85.533	4.700	6.694	96.927
Middels risiko	242.505	40.399	35.136	318.040
Høy risiko	188.427	24.219	23.355	236.001
Misligholdte og tapsutsatte engasjement	79.757	7.000	1.115	87.872
Ikke klassifisert	1.318	0	0	1.318
Sum Næringslivskunder:	597.540	76.318	66.300	740.158
Privatkunder				
Lav risiko	1.204.365	6.724	132.864	1.343.953
Middels risiko	368.897	806	7.558	377.261
Høy risiko	207.775	446	384	208.605
Misligholdte og tapsutsatte engasjement	20.160	73	0	20.233
Ikke klassifisert	57	0	1.700	1.757
Sum Privatkunder:	1.801.254	8.049	142.506	1.951.809
Sum	2.398.794	84.367	208.806	2.691.967

2014

	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet rammekreditt	Totalt engasjement
Næringslivskunder				
Lav risiko	221.006	85.335	41.954	348.295
Normal risiko	219.055	17.990	13.164	250.209
Høy risiko	113.002	12.142	5.223	130.367
Ikke klassifisert	4.358	192	690	5.240
Sum Næringslivskunder:	557.421	115.659	61.031	734.111
Privatkunder				
Lav risiko	1.239.076	118.205	128.916	1.486.197
Normal risiko	347.844	349	11.149	359.342
Høy risiko	83.668	0	72	83.740
Ikke klassifisert	9.614	0	873	10.487
Sum Privatkunder:	1.680.202	118.554	141.010	1.939.766
Sum	2.237.623	234.213	202.041	2.673.877

Forskjvning mellom risikogrupper: Det er benyttet ulike system for risikoklassifisering for hhv. 2015 og 2014 jf beskrivelse over. Det er med dette ikke relevant å sammenligne de to årenes risikoklassifisering direkte. Vurderingen er at reell risiko i kundeporteføljen er forbedret siste regnskapsår.

Aldersfordeling av utlån.

	Total	ikke forfalt	Inntil 1 mnd	1 - 3 mnd	3 - 6 mnd	6 - 12 mnd	over 1 år
2015	2.398.794	2.338.355	0	40.164	9.375	6.720	4.180
2014	2.237.623	2.201.027	0	19.038	7.778	1.153	8.627
2013	2.021.811	1.975.380	0	4.746	36.604	2.712	2.369
2012	2.088.736	2.017.712	0	19.917	11.472	10.564	29.071
2011	2.053.250	1.992.052	17	12.257	25.618	13.889	9.417

Forventet tapsnivå: Gruppevis og individuelle nedskrivninger på utlån og garantier utgjør 32.856. Dette tilsvarer 1,21% av brutto utlån, garantier og trekkfasilitet. Årlige tap forventes ikke å overstige 0,2% av forvaltningskapital. Med lavkonjunktur i norsk økonomi forventes størsteparten av de fremtidige tapene å komme fra næringsporteføljen med høy risiko.

Forventet tap i forhold til forventede renteinntekter: Forventede tap i personmarkedet antas å bli marginale i forhold til renteinntektene. Dette vil også gjelde for næringslivsporteføljen med lav og normal risiko. Fremtidige tap i risikoklasse høy fra næringsliv, forventes å bli mindre enn gruppens renteinntekter.

Balanseført verdi på utlån som ville ha vært forfalt eller falt i verdi, men hvor vilkår er reforhandlet. Bankens utlånspraksis tilsier at det ikke gjennomføres reforhandlinger av utlån med bakgrunn i at mislighold vurderes å være nær forestående. Refinansieringer, reforhandling av vilkår og øvrige endringer av engasjementer skjer med bakgrunn i reelle kredittmessige vurderinger.

2.e. Overtatte eiendeler.

Banken eier pr. 31.12.2015 følgende overtatte eiendommer.

1. Tomteområde i Lyngdal kommune	Bokført verdi:	659
2. Tre tomter i Kvinesdal kommune	Bokført verdi:	1.692
4. Aksjer i fire selskap i Kvinesdal kommune	Bokført verdi:	0

NOTE 3 SERTIFIKATER, OBLIGASJONER OG ANDRE RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER.

3.a. Verdssettelse

Bankens beholdning av obligasjoner er i sin helhet klassifisert som omløpsmidler. Obligasjonene vurderes som en portefølje, idet papirene er rimelig likvide. Obligasjonene er vurdert til laveste verdi av porteføljens anskaffelseskost og virkelige verdi. Beregning av virkelig verdi bygger på observerbare markedsverdier. Obligasjonsbeholdningen er sammensatt i henhold til krav til avkastning og risiko og er en del av bankens likviditetsbuffer. Forvaltningen av bankens obligasjonsportefølje er satt ut til en profesjonell aktør.

3.b Obligasjonsporteføljen fordeler seg som følger.

	Risiko-vekt	Kost-pris	Bokført verdi	Markeds-verdi	Andel Børsnotert
<i>Utstedt av andre</i>					
Bankobligasjoner	20 %	52.619	52.619	52.093	100 %
Obligasjoner med fortrinnsrett	10 %	166.882	166.882	165.361	100 %
<i>Sum</i>		<i>219.501</i>	<i>219.501</i>	<i>217.454</i>	
Kursregulering på porteføljen			-2.047		
Sum sertifikater, obligasjoner mv.		219.501	217.454	217.454	

(1) Banken har gjennom rammeavtale med Eika Boligkreditt, forpliktet seg til å kjøpe nyutstedte OMF-er om EBK ikke kan innhente likviditet på annen måte. Et estimat beregnet for perioden 01.01.2016 til 31.12.2016 viser at EBK i perioden har likviditetsoverskudd og banken har følgelig ingen forpliktelse i denne perioden.

Effektiv rente på obligasjonsbeholdningen er 0,68% basert på gjennomsnittsbeholdning, (hensyntatt kursregulering)

3.c Ansvarlig lånekapital i andre foretak.

	2015	2014
<i>Bokført under sertifikater og obligasjoner</i>		
Sparebanken Sør Fondsobligasjon	0	5.000

NOTE 4 VARIGE DRIFTSMIDLER OG ANDRE IMMATERIELLE EIENDELER

4.a Verdssettelse

Faste eiendommer og andre varige driftsmidler blir ført i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte ordinære avskrivninger. Ordinære avskrivninger er fordelt lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid.

4.b Spesifikasjon av postene

	Maskiner, Inventar, Transportmidler	Bygninger
<i>Anskaffelseskost 1.1.</i>	<i>12.193</i>	<i>33.438</i>
Tilgang 2015	5.484	297
Avgang 2015	1.772	0
<i>Akk.anskaffelseskost 31.12</i>	<i>15.905</i>	<i>33.735</i>
Akk avskrivninger	7.246	25.977
<i>Bokført verdi</i>	<i>8.659</i>	<i>7.758</i>
Årets avskrivninger	1.231	1.216

Antall økonomisk levetid for maskiner/inventar/transportmidler er ca 5 år.
Antatt økonomisk levetid for bygninger er 25 år.

Bygninger omfatter bankens forretningsbygg i Liknes, leilighet på Knaben og ferieleilighet i Spania.
Foretningsbygg i Liknes benyttes i hovedsak til bankens egen drift. Her er 24% av arealet utleid.

NOTE 5 AKSJER OG EIERINTERESSER

5.a Verdifastsettelse.

Aksjer, andeler og egenkapitalbevis deles i to grupper, omløpsmidler og anleggsmidler. Banken har ikke plasseringer i omløpsporteføljen 31.12.2015.

Anleggspapirer, aksjer og egenkapitalbevis som er beregnet til varig eie er vurdert til anskaffelseskost. Nedskrivning blir foretatt når de virkelige verdiene er vesentlig lavere enn anskaffelseskost og verdifallet vurderes som varig. Virkelig verdi/markedsverdi av børsnoterte aksjer defineres som børskurs pr 31.12.2015. For eiendeler som ikke omsettes i et regulert marked er den virkelige verdien fastsatt på ulike grader av skjønn.

5.b Opplysninger om aksjer, egenkapitalbevis og andeler.

Selskapsnavn	Org.nr.	Antall aksjer	Eierandel	Ansk. kost.	Bokført verdi	Virkelig verdi	Andel børsnotert
Jæren Sparebank	937 895 976	800	*	88	88	78	100
Hjelmeland Sparebank	937 896 581	3.733	*	411	411	515	0
Sum grunnfondsbevis,anleggsmidler				499	499	593	
Spama AS	916 148 690	200	*	20	20	208	0
Flekkefjord Produkter AS	927 420 074	4	*	4	-	-	0
Eika Gruppen AS	979 319 568	298.438	1,34 %	11.598	11.595	21.224	0
Eika Boligkreditt AS	885 621 252	12.254.295	1,25 %	51.073	51.073	93.482	0
Eiendomskreditt AS	979 391 285	16.800	*	1.692	1.692	2.352	0
NBNP 2 AS	998 845 467	8.083	*	589	589	248	0
Fjord Invest Sørvest AS A aksjer	990 311 528	1.249.744	2,56 %	1.262	-	-	0
Fjord Invest Sørvest AS B aksjer	990 311 528	10.256	2,05 %	10	-	-	0
BankID	913 851 080	65		103	103		
SDC	DK0183232751	1.003		421	421		
Sum aksjer,anleggsaksjer				66.772	65.493	117.514	
Kvinesdal & Omegn Golfklubb	975 660 133	204	31,58 %	2.952	-	-	0
Innovasjon Kvinesdal SA	989 616 536	150	*	75	-	-	0
Sum andeler,anleggsmidler				3.027	-	-	
Møter & Mat AS	914840708	400	20,00 %	40	40	40	0
Sum tilknyttet selskap				40	40	40	
Sum aksjer, andeler og aksjer i konsernselskap				70.338	66.032	118.147	

Eierandel merket med * er lavere enn 1%

5.c Beholdningsendring aksjer anleggsmidler.

	Inng.balanse	Tilgang	Avgang	Nedskrivn.	Utg.balanse
Aksjer, andeler, verdipapirfond	51.406	14.842	6	210	66.032

NOTE 6 ANSVARLIG KAPITAL

6.a Egenkapital

Endring i egenkapitalen	Disp. Årets resultat	EK-bevis kapital	Beh. egne EK-bevis	Overkurs-fond	Utjevnings-fond	Gavefond	Spare bankens fond	Sum Egen kapital
Egenkapital 01.01.		51.700	-714	965	7.624	1.268	172.314	233.157
Endring regnskapsprinsipp pensjonsforpliktelse se note 1					-2.506		-7.303	
Endring utsatt skatt knyttet til endringen, se note 1					677		1.972	
Egenkapital omarbeidet 01.01.		51.700	-714	965	5.795	1.268	166.983	225.997
Salg egne EK-bevis			276		-71			
Estimatavvik ført mot egenkapitalen					-402		-1.176	
Resultat 2015	18.324							
Avsetning til gaver	0					-293		
Avsetning til utbytte	0							
Overført til Sparebankens Fond	13.343						13.343	
Overført til gavefond	300					300		
Overført til Utjevningsfond	4.708				4.708			
Egenkapital 31.12.		51.700	-438	965	10.030	1.275	179.150	242.682

6.b Kapitaldekning

Endring i kapitaldekningsreglene ble innført høsten 2014 – Basel III /CRDIV og banken beregner således kapitaldekningen ut fra endret regelverk. De viktigste endringer som påvirker kapitalen er følgende: Fradrag i ansvarlig kapital vil primært redusere ren kjernekapital, mens man tidligere foretok justering med 50/50 fordeling mellom ren kjernekapital og tilleggskapital. Fradrag for investering i ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner vil etter overgangsreglene komme 100 % til fredag i ren kjernekapital innen 1. januar 2018. Bankens kapitaldekning er beregnet etter gjeldende overgangsregler og hvor full effekt av endringene vil fremkomme 1.januar 2018.

Det er gjennomført endringer i eierbankens avtaler med EBK når det gjelder kredittgarantier. Endringene innebærer at bankens garantibeløp har blitt vesentlig redusert.

Ansvarlig kapital	2015	2014
Sparebankens fond	179.151	172.314
Gavefond	1.276	1.268
Utjevningsfond	10.029	7.624
Egenkapitalbeviskapital	51.700	51.700
Beholdning av egne EK-bevis	-438	-714
Overkursfond	965	965
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (netto)	0	-3.980
Utsatt skattefordel og andre immaterielle eiendeler (grense 10%)	0	0
Ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner (50%)	-16.687	-5.966
Ren kjernekapital	225.996	223.211
Fondsobligasjon - kjernekapital	44.610	69.635
Fradrag for ikke vesentlige investeringer i andre finansinstitusjoner	-12.514	-14.873
Kjernekapital	258.092	277.973
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital	44.638	24.802
Ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner (50%)	-12.514	-11.931
Tilleggskapital	32.124	12.871
Netto ansvarlig kapital	290.216	290.844

Ansvarlig lånekapital	2015	2014
Ansvarlig obligasjonslån 28.06.13 - 28.06.23	25.000	25.000
Ansvarlig obligasjonslån 10.11.15 - 10.11.25	20.000	
Fondsobligasjon 30.11.2005 - Evigvarende 1.Call 30.11.2015	0	35.000
Fondsobligasjon 28.06.2013 - Evigvarende 1.Call 28.06.2018	35.000	35.000
Fondsobligasjon 10.11.2015 - Evigvarende 1.Call 10.11.2020	10.000	0

Ansvarlig obligasjonslån:

(1)Kupongrenten er 3 mnd NIBOR + 300 basispunkter med regulering hver tredje måned. Lånet er i norske kroner og har løpetid på 10 år med rett til ordinær CALL første gang 28.06.2018.

(2)Kupongrenten er 3 mnd NIBOR +280 basispunkter med regulering hver tredje måned. Lånet er i norske kroner og har løpetid på 10 år med rett til ordinær CALL første gang 10.11.2020.

Fondsobligasjon:

(1) Renten er 3 mnd NIBOR + 130 basispunkter med regulering hver tredje måned. Lånet er i norske kroner og har ubegrenset løpetid. Lånet ble innfridd 30.11.2015.

(2) Renten er 3 mnd NIBOR + 490 basispunkter med regulering hver tredje måned. Lånet er i norske kroner og har ubegrenset løpetid. Låntaker har rett til å innfri første gang 28.06.2018, deretter på hver rentebetalsdato.

(3) Renten er 3 mnd NIBOR + 450 basispunkter med regulering hver tredje måned. Lånet er i norske kroner og har ubegrenset løpetid. Låntaker har rett til å innfri første gang 10.11.2020, deretter på hver rentebetalsdato.

BEREGNINGSGRUNNLAG

Eksponeringskategorier	2015	2014
Stater og sentralbanker		
Lokale og regionale myndigheter	537	2.500
Offentlig eide foretak		
Multiaterale utviklingsbanker		
Internasjonale organisasjoner		
Institusjoner	13.485	20.419
Foretak	232.383	213.914
Massemarkedsgengasjementer		
Engasjementer med pantsikkerhet i eiendom	967.791	983.101
Forfalte engasjementer	19.665	17.334
Høyrisiko-engasjementer		
Obligasjoner med fortrinnsrett	16.558	15.749
Fordringer på institusjoner og foretak med kortsiktig binding	8.247	
Egenkapitalposisjoner	24.518	23.631
Øvrige engasjementer	165.502	158.361
Beregningsgrunnlag kredittrisiko	1.448.686	1.435.009
+ Operasjonell risiko	112.169	110.060
+ Beregningsgrunnlag for svekket kredittverdighet hos motpart (CVA-Tillegg)	45	185
- Fradrag for ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner		
- Fradrag for tapsavsetninger		
Sum beregningsgrunnlag	1.560.900	1.545.254
Ren kjernekapital i prosent	14,48 %	14,44 %
Kjernekapital i prosent	16,53 %	17,99 %
Ansvarlig kapital i prosent:	18,59 %	18,82 %
Ansvarlig kapital over 8%.	165.344	167.224

NOTE 7. FINANSIELL RISIKO

Likviditetsrisiko kan litt forenklet sies å være risikoen for at banken ikke kan gjøre opp sine forpliktelser ved forfall. Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kreditt-rammer. På denne måten eksponeres banken for likviditetsrisiko.

Banken har interne måltall for likviditet, herunder likviditetsbuffer, som løpende fremlegges for styret. Banken tilstreber en innskuddsdekning på minimum 85 %. Dekningen utgjør ved årets utgang 84,5% mot 85,5% året før.

For å fylle likviditetsgapet funder banken seg også gjennom langsiktige innlån fra penge- og kapitalmarkedet. Forfallsstrukturen fremgår av note 8.Gjeld.

Kvinesdal Sparebank har ubenyttet trekkrettighet i DNB på 85 mill kroner. Banken har deponert verdipapirer i Norges Bank som gir en låneramme på 141 mill kroner.

Med inngåtte avtaler har banken redusert sin likviditetsrisiko og den vurderes å være under god kontroll.

Restløpetid

Post i balansen:	Totalt	inntil 1 mnd	1-3mnd	3m -1år	1-5år	over 5år	uten løpetid
Kontanter og fordringer. på sentralbanker	67.693	67.693					
Utlån til og fordringer på kredittinst.	41.267	41.267					
Utlån til og fordringer på kunder	2.398.794	408.711	19.066	70.380	450.197	1.450.440	
Individuelle nedskrivninger på utlån	-21.313						-21.313
Nedskrivninger på grupper av utlån	-11.543						-11.543
Sertifikater og Obligasjoner	217.454			26.811	192.690		-2.047
Øvrige eiendeler med løpetid	31.628	8.444		6.767	16.417		
Eiendeler uten restløpetid	66.538						66.538
Sum eiendeler	2.790.518	526.115	19.066	97.191	649.654	1.466.857	31.635
herav i utenlandsk valuta	1.037	616					421
Gjeld til kredittinstitusjoner	2.373	2.373					
Innskudd fra og gjeld til kunder	2.025.919	1.870.895	155.024				
Gjeld stiftet v/utstedelse av verdipapirer.	406.036		59.956	80.000	266.080		
Øvrig gjeld med restløpetid	15.621		15.621				
Gjeld uten restløpetid	8.640						8.640
Ansvarlig lånekapital	89.247			35.210	54.037		
Egenkapital	242.682						242.682
Sum gjeld og egenkapital	2.790.518	1.873.268	230601	80.000	301.290	54037	251.322
herav i utenlandsk valuta	0						0
Netto likviditetseksponering på balansen	0	-1.347.153	-211.535	17.191	348.364	1.412.820	-219.687

Kassekreditt er medtatt under intervall inntil 1 mnd.

Kreditrisiko

Kreditrisiko er risikoen for at banken påføres tap på grunn av at motparten ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall. Se note 2 for informasjon om kreditrisiko i utlånseksponering.

Kreditrisiko representerer det største risikoområdet for banken og vedrører alle fordringer på kunder som i hovedsak er utlån. Også andre utstedte kreditter, garantier, rentebærende verdipapirer, innvilgede ikke trukne kreditter er forbundet med kreditrisiko. Motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter innebærer også kreditrisiko.

Markedsrisiko

Markedsrisiko oppstår som følge av åpne posisjoner i rente-, valuta eller egenkapitalinstrumenter, og er nedenfor nærmere omtalt under renterisiko.

Gjenstående tid til renteregulering

Post i balansen:	Totalt	innt 1 mnd	1-3mnd	3m -1år	1-5år	over 5år	uten rente-eksp.
Kontanter og fordringer. på sentralbanker	67.693			58.991			8.702
Utlån til og fordringer på kredittinst.	41.267	41.267					
Utlån til og fordringer på kunder	2.398.794			2.358.130	40.664		
Individuelle nedskrivninger på utlån	-21.313						-21.313
Nedskrivninger på grupper av utlån	-11.543						-11.543
Sertifikater og Obligasjoner	217.454	69.222	150.279				-2.047
Øvrige eiendeler	98.166						98.166
Sum eiendeler	2.790.518	110.489	150.279	2.417.121	40.664	-	71.965
herav i utenlandsk valuta	1.037						1.037
Gjeld til kredittinstitusjoner	2.373		2.373				
Innskudd fra og gjeld til kunder	2.025.919	18.110	1.991.369	16.440			
Gjeld stiftet v/utstedelse av verdipapirer.	406.036		406.036				
Øvrig gjeld	24.261						24.261
Ansvarlig lånekapital	89.247		89.247				
Egenkapital	242.682						242.682
Sum gjeld og egenkapital	2.790.518	18.110	2.489.025	16.440	0	0	266.943
Herav i utenlandsk valuta	0						
Netto renteeksponering på balansen		92.379	-2.338.746	2.400.681	40.664	0	-194.978
Ikke balanseførte finansielle derivater som påvirker renterisikoen			33.160	5.000			
Netto renteeksponering		92.379	-2.305.586	2.405.681	40.664	0	-194.978

Renterisiko oppstår i forbindelse med bankens utlån- og innlånsvirksomhet og i tilknytning til aktiviteter i penge- og kapitalmarkeder. Renterisiko er et resultat av at rentebindingstiden for bankens aktiva- og passivside (i og utenfor balansen) ikke er sammenfallende.

Renterisiko	Bokført/Nom.verdi	Renterisiko
Fastrente-utlån	40.664	654
Obligasjoner	217.454	305
Fastrente-innskudd	39.749	-118
Obligasjonsgjeld/ Andre langsiktige lån	497.000	-926
Rentebytteavtaler	38.160	-185
Sum finansielle instrumenter	833.027	-270
Total renterisiko på fastrenteposisjoner	833.027	-270

Negativt fortegn indikerer at banken tjener på en renteoppgang.

Total netto renterisiko viser bankens gevinst/tap dersom rentekurven parallellforskyves 1%. Det er ikke tatt hensyn til administrativ renterisiko, d.v.s effekten av at det i praksis vil gå noe tid fra en renteendring inntreffer i markedet og til banken har fått justert vilkårene på innskudd og utlån med flytende rente.

Valutarisiko

Banken er valutabank og eiendeler i utenlandsk valuta er ved årsskiftet omregnet til norske kroner etter middelkurs mellom kjøps- og salgsnoteringer pr. 31.12. i regnskapsåret.

Bankens valutarisiko er knyttet til eiendeler i utenlandsk valuta og består av sedler og mynt omregnet til 0,6 mill kroner, samt aksjer i SDC omregnet til 0,4 mill kroner.

Valutarisikoen anses som ubetydelig.

Banken har stillet garantier tilsvarende motverdien av 37 mill kroner på 8 valutalån som våre kunder har tatt opp i annen finansinstitusjon jfr. Note 10c. Banken har kun valutarisiko på disse garantiene dersom kunden skulle misligholde lånene.

Prisrisiko

Bankens investeringer i egenkapitalinstrumenter er begrenset og utgjør pr 31.12.2015 0,5 mill kroner. Spesifikasjon fremgår i note 4.

NOTE 8. GJELD

Innskudd fra og gjeld til kunder

Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	1.509.936
Herav innskudd på særlige vilkår.	74.856
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	515.983
Sum Innskudd fra og gjeld til kunder	2.025.919

Innskudd på særlige vilkår er innskudd med rentebetingelser som avviker fra bankens standardvilkår. Gjennomsnittlig vektet rente gjennom året på gjeld til kunder har vært 1,98%. Renten er beregnet ut fra avkastning og gjennomsnittlig saldo gjennom året.

Obligasjongjeld	Vilkår	Løpetid	Pålydende
Sertifikatlån	2,05	15.12.15 - 15.03.16	25.000
Ihendehaverobligasjonslån	3m Nibor + 1,19	13.08.13 - 03.03.16	35.000
Ihendehaverobligasjonslån	3m Nibor + 1,06	27.11.13 - 27.09.16	80.000
Ihendehaverobligasjonslån	3m Nibor + 0,70	27.11.14 - 26.05.17	50.000
Ihendehaverobligasjonslån	3m Nibor + 0,73	14.08.14 - 08.09.17	75.000
Ihendehaverobligasjonslån	3m Nibor + 0,955	19.12.14 - 19.12.18	50.000
Ihendehaverobligasjonslån	3m Nibor + 0,88	26.03.15 - 26.03.19	50.000
Ihendehaverobligasjonslån	3m Nibor + 1,29	23.09.15 - 23.09.19	42.000
Gjeld stiftet v/utstedelse av verdipapirer			407.000

Resterende underkurs på obligasjonene, 0,8 mill vil utgiftsføres planmessig hvert år frem til lånene blir innfridd. Utgiften resultatføres som en justering av obligasjonenes løpende rentekostnad. I tillegg er det periodisert direkte kostnader 0,17 mill som kostnadsføres i 2016. Gjennomsnittlig rente for året har vært 2,37%. Renten er beregnet ut fra kostnad inkludert underkurs og gjennomsnittlig saldo gjennom året.

Annen gjeld

Viktigste enkeltposter	2015	2014
Bankremisser	589	585
Betalbar skatt	6.631	278
Leverandørgjeld	699	1.109
Utbytte for siste år	0	1.925
Annen gjeld	3.617	1.889
Sum annen gjeld	11.536	5.786

NOTE 9. OPPLYSNINGER VEDRØRENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

9 a Antall Ansatte

Pr. 31.12.2015 har banken 22 ansatte. Dette utgjør 19 årsverk .

9 b Lønn og lån til ansatte og tillitsvalgte.

	Lønn & godtgjørelse	Lån & garantier
Banksjef	1.667	8.299
Øvrige ansatte		45.716
Leder av styret	103	
Nestleder av styret	52	
Øvrige medlemmer av styret	207	2.953
Leder for forstanderskapet	13	
Øvrige medlemmer av forstanderskapet	50	12.021
Medlemmer av kontrollkomiteen	79	1.101

Ingen ansatte har mottatt aksjeverdibasert godtgjørelse.

Rentesubsidiering

Årets kostnad til rentesubsidiering av lån til ansatte: 0,6 mill kroner.

9 c Pensjonsforpliktelser overfor ansatte og tillitsmenn.

Obligatorisk tjenestepensjon er lovpålagt og banken har ordning gjennom Storebrand forsikring som tilfredsstiller kravene. Den kollektive ytelsespensjonsordningen ble lukket for nye medlemmer fra 01.07.2005. Nyansatte etter denne dato blir tilbudt innskuddsbasert pensjonsordning i samme selskap. Innbetalt premie utgjør 0,3 mill kroner.

Banken har en livrente som sikrer tidligere banksjef en driftspensjon på 70% av lønn over 12G fra 67 år.

Nåværende banksjef har avtale om førtidspensjon fra fylte 62 år. Denne er beregnet som en fremtidig forpliktelse.

Selskapets ansatte har tidligere inngått i AFP ordningen for bank og finansnæringen. I forbindelse med omlegging av AFP ordningen er selskapets ansatte nå overført til ny felles AFP ordning.

Ny AFP ordning anses som en ytelsesbasert flerforetaksordning. Forpliktelse knyttet til ytelsesbaserte flerforetaksordninger beregnes og avsettes i regnskapet, i den utstrekning administrator av ordningen er i stand til å foreta en beregning av selskapets andel av forpliktelsen i ordningen. Dersom administrator ikke er i stand til å foreta beregninger av forholdsmessig andel behandles flerforetaksordningen som en innskuddsbasert ordning, med løpende kostnadsføring av betalt premie.

Som erstatning for den gamle AFP-ordningen er det etablert en ny AFP-ordning. Den nye AFP-ordningen er, i motsetning til den gamle, ikke en førtidspensjonsordning, men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut den nye AFP-ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb, og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år. Den nye AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingene kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke for de kommende årene.

Aktuarmessige beregninger blir foretatt hvert år av forsikrings-selskapet ut fra valgte forutsetninger. Estimert- og forutsetningsavvik måles mot det største av brutto pensjonsforpliktelse og sum pensjonsmidler.

Overgang fra NRS 6 til IAS 19 pr 01.01.2015. Se note 1 om prinsippendring. Beregningene i note her er i henhold til IAS 19 både for 2014 og 2015.

Avviket mellom resultatført pensjonskostnad og pensjonskostnaden i noten skyldes at arbeidsgiveravgift av innbetalingene til pensjonsordningen er ført som arbeidsgiveravgift i regnskapet, mens den inngår i beregningen under.

Ved beregning av framtidige pensjoner er følgende forutsetninger lagt til grunn:

	2015	2014
Diskonteringsrente	2,50 %	4,10 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	2,50 %	4,40 %
Årlig forventet lønnsvekst	2,50 %	3,75 %
Årlig forventet regulering av pensjoner under utbetaling	0,00 %	0,60 %
Årlig forventet G-regulering	2,25 %	3,50 %
Gjennomsnittlig arbeidsgiveravgift faktor	14,10 %	14,10 %

Pensjonskostnader:	2015	2014
Årets pensjonsopptjening	1.241	1.086
+ Rentekostnad på pensjonsforpliktelsene	217	848
-Forventet avkastning på pensjonsmidler	0	-548
+ Resultatførte endringer og estimatavvik	0	68
= Pensjonskostnad (brutto)	1.458	1.453
- Utbetalt driftspensjon	-157	47
- Resultatført avvik	-158	0
+Utgifter til Innskuddspensjon	265	304
+Utgifter til AFP-ordning	191	188
= Pensjonskostnad(netto)	1.599	1.992

Pensjonsforpliktelser:	2015	2014
Pensjonsforliktelser DBO	30.596	25.562
- Pensjonsmidler(markedsvardi)	21.956	18.242
Estimatavvik	0	9.809
= Pensjonsforpliktelser(netto)	8.640	-2.489
* Arbeidsgiveravgift inkludert i pensjonsforbliktelsen:	1.068	307

NOTE 10. DIVERSE ANDRE TILLEGGSOPPLYSNINGER

10.a Skatt

Skattekostnaden består av følgende to elementer, betalbar skatt og endring i utsatt skatt.

Regnskapsmessig resultat før skattekostnad	24.480
Utbytte og tap på verdipapirer	-4.081
Andre permanente forskjeller	-1.143
Mot egenkapital ved overgang til IAS 19	-9.809
Endring i midlertidige forskjeller	12.795

Skattepliktig inntekt for 2015	22.242
Inntektsskatt for 2015	6.005
Formuesskatt for 2015	626
For lite avsatt skatt 2014	-22
Endring utsatt skattefordel 2015	-453
Årets skattekostnad	6.156

Utsatt skattefordel er beregnet slik:

	31.12.2015	31.12.2014	Endring
Midlertidige forskjeller			
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	0	5.451	-5.451
Bygninger, maskiner, inventar	-7.645	-7.904	259
Andre forskjeller	-1.379	546	-1.925
Grunnlag (utsatt skattefordel)/utsatt skatt	-9.024	-1.907	-7.117
Utsatt skattefordel	-2.256	-515	1.741
Negative forskjeller som ikke kan utlignes:			
Pensjonsforpliktelse	-8.640	-2.962	5.678
Utsatt skattefordel	-2.160	-800	1.360
Netto utsatt skattefordel i balansen 25% - 27%	-17.664	-4.869	12.795
Effekt utsatt skatt ved føring av pensjon mot egenkapital ved overgang til IAS 19			2.648
Endring utsatt skatt			-453

Skattesatsen er redusert fra 27% til 25% fra 2016. Utsatt skattefordel pr. 31.12.2015 er derfor beregnet ut fra den nye skattesatsen.

10.b Sikringsfondsavgift

Bankenes Sikringsfond

Banksikringsloven av 6. desember 1996 nr.75, pålegger sparebankene å være medlem av Bankenes Sikringsfond.

Fondet plikter å dekke tap som en innskyter måtte få på innskudd i banken med inntil 2 mill. kroner av det samlede innskudd.

Årlig innbetales en avgift til Bankenes Sikringsfond etter bestemmelser i Banksikringsloven.

I 2015 utgjorde dette for vår bank 1,4 mill kroner mot 1,6 mill kroner i 2014.

10.c Poster utenom balansen

Betingede forpliktelser	2015	2014
Garantier		
Lånegarantier	36.690	51.219
Betalingsgarantier	18.861	20.529
Kontraktsgarantier	28.817	55.258
Garanti Eika Boligkreditt*	12.892	107.207
Sum betingede forpliktelser	97.260	234.213
Forpliktelser	2015	2014
Ubenyttede rammekreditter flexilån	130.653	134.895
Ubenyttede rammekreditter ellers	78.153	67.146
Sum forpliktelser	208.806	202.041

- **Garantiavtalen mot EBK er endret i 2015 – se NOTE 2.**
- **Banken har en likviditetsforpliktelse mot EBK.** EBK har i sin risikostrategi krav om at overskuddslikviditeten minst skal dekke 75% av likviditetsbehovet de nærmeste 12 måneder. I tillegg skal EBK sin overskuddslikviditet være minst 6% av innlånsvolumet. Likviditetsforpliktelsen er inngått i en Avtale om kjøp av OMF (Note Purchase agreement). Forpliktelsen om kjøp av OMF fra EBK utløses kun hvis markedssituasjonen er slik at EBK ikke kan finansiere likviditetsbehovet i OMF-markedet, og derfor må utstede obligasjoner direkte til eierbankene. 31.12.2015 var likviditetsforpliktelsen til EBK beregnet til 0.

10.d Spesifikasjon av Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester

	2015	2014
Garantier	1.682	2.024
Sparing og plassering (verdipapirer, fond med mer)	373	528
Betalingsformidling	6.574	6.230
Forsikring	6.069	4.410
Kredittformidling (EBK, Eika Kortbank, Eika Finans)	6.935	7.959
Annen virksomhet	1.149	1.276
Sum Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	22.782	22.427

10.e Spesifikasjon av Andre driftsinntekter

	2015	2014
Driftsinntekter fra faste eiendommer	449	761
Gevinst ved salg av bil	141	
Andre inntekter		178
Sum Andre driftsinntekter	590	939

10. f Spesifikasjon av Andre driftskostnader

	2015	2014
Driftskostnader faste eiendommer	1.218	1.667
Honorar ekstern revisor	457	470
Konsulentbistand	593	73
Leie lokaler og maskiner	1.947	864
Utgifter maskiner, inventar, transportmidler	192	245
Øvrige poster	8.349	5.199
Sum Andre driftskostnader	12.756	8.518

Revisjon:

	2015	2014
Lovpålagt revisjon	244	243
Skatterådgivning	11	11
Annen bistand	202	216
Sum revisjonshonorar (inkl mva)	457	470

10.g Fordeling av inntekter på geografisk område.

Banken har ingen markeder som geografisk skiller seg betydelig fra hverandre. Utlånene er fordelt med 85% til Vest-Agder fylke og 15% til landet for øvrig. Garantiene er fordelt med 95% til Vest-Agder fylke og 5% til landet for øvrig.

NOTE 11. FINANSIELLE DERIVATER

Rente- og egenkapitalrelaterte instrumenter utenfor balansen.

	Nominelt beløp	Virkelig verdi
Rentebytteavtaler	38.160	-373

Nominelt beløp er den underliggende hovedstol som er grunnlag for beregning av renteinntekter, rentekostnader og netto kursgevinst i resultatregnskapet.

Banken har i 2015 ikke hatt handelsportefølje av finansielle derivater. Bankens derivatforretninger har tilknytning til sikring av risiko, som har oppstått i balanseposter. Sikringsforretningene er verdsatt etter samme prinsipp som postene de er ment å sikre. Inntekter og kostnader er resultatført i samsvar med de postene de sikrer.

Kvinesdal Sparebank har anvendt følgende finansielle derivat i 2015.

Rentebytteavtaler:

Avtaler om å bytte rentebetingelser for et avtalt beløp over en nærmere avtalt periode. Kun rentebetalinger er knyttet til transaksjonsflyten.

Risikofaktorer.

Som sikringsforretning består risikoen ved en slik avtale i at det ikke er perfekt samvariasjon mellom verdiendring på sikringsavtalen og den sikrede post. Bankens kredittrisiko i forbindelse med bytteavtalene vurderes som ubetydelig.

NOTE 12. EGENKAPITALBEVISKAPITAL OG EIERSTRUKTUR

Egenkapitalbeviskapital bokført verdi	2015	2014
Egenkapitalbeviskapital bokført verdi	51.700	51.700
- Beholdning av egne EK-bevis	-438	-714
Overkursfond	965	965
Utjevningsfond	10.029	7.624
Sum Egenkapitalbeviskapital	62.256	59.575

20 største eiere	Antall	Andel%
Jæren Sparebank	51.717	9,40
Rørosbanken Røros Sparebank	17.732	3,22
Larvikbanken Brundlanes Sparebank	16.648	3,03
Askim og Spydeberg Sparebank	16.057	2,92
Marker Sparebank	14.973	2,72
Melhus Sparebank	14.776	2,69
Orkdal Sparebank	14.382	2,61
Surnadal Sparebank	14.382	2,61
Eidsberg Sparebank	13.988	2,54
Sparebanken DIN	13.495	2,45
Kragerø Sparebank	12.806	2,33
Selbu Sparebank	12.708	2,31
Tinn Sparebank	12.215	2,22
Høland og Setskog Sparebank	11.821	2,15
Bud, Fræna og Hustad Sparebank	10.836	1,97
Meldal Sparebank	10.737	1,95
Arendal og Omegns Sparekasse	9.851	1,79
Berg Sparebank	9.851	1,79
Blaker Sparebank	9.851	1,79
Grong Sparebank	9.851	1,79
Sum 20 største eiere	298.677	54,30
Sum øvrige eiere	244.431	44,44
Egne egenkapitalbevis	4.663	0,85

Ledende ansatte med personlig nærstående:

Tone Egeland Syvertsen	643	0,12
Andreas Niklas Gredal	643	0,12
Svein Hermansen	943	0,17
Sum antall egenkapitalbevis	550.000	100,00

	2015	2014	2013
Egenkapitalbevisbrøk pr. 31.12.	25,65 %	25,55 %	26,26 %

Kvinesdal Sparebank har en eierandelskapital på 51,7 mill. kroner og består av 550.000 EK-bevis hvert pålydende kr. 94. Eierandelskapitalen er tatt opp i en omgang i 2011. Det finnes kun en klasse av EK-bevisene, og alle EK-bevis har lik stemmerett. Det blir ikke utbetalt utbytte for 2015. Det er avsatt 4,71 mill.kroner til utjevningsfondet. Dette gir en avkastning pr. EK-bevis på kr. 8,27.

Kvinesdal Sparebank har i 2015 solgt 2.948 EK-bevis til kurs kr. 70,-

Grunnen til at banken eier egne EK-bevis, er ønske om å ha en beholdning tilgjengelig for salg til lokale investorer.

Uttalelse om øvrige forhold*Konklusjon om årsberetningen og om redegjørelser om foretaksstyring og samfunnsansvar*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsen om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge,

Mandal, den 3. mars 2016

BDO AS

Helge Vinterstø
Statsautorisert revisor**Til forstanderskapet i
Kvinesdal Sparebank****REVISORS BERETNING****Uttalelse om årsregnskapet**

Vi har revidert årsregnskapet for Kvinesdal Sparebank som viser et overskudd på kr 18 324 190,-. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Kvinesdal Sparebank per 31. desember 2015 og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Til forstanderskapet i
Kvinesdal Sparebank

Kvinesdal, 3. mars 2016

Beretning fra kontrollkomiteen – 2015

Kontrollkomiteen har hatt 9 møter i 2015 samt ett fellesmøte den 3. mars 2016 sammen med bankens styre, bankens ledelse, revisor og forstanderskapets formann i forbindelse med årsregnskapet for 2015.

Komiteen har hatt fast sekretær i alle ordinære møter.

Kontrollkomiteen har i henhold til en på forhånd utarbeidet plan gjennomgått styrets protokoller med vedlegg, revisjonens skriftlige uttalelser, gjennomgått sikkerhet ved større engasjementer, fått opplysninger om bankens internkontroll og for øvrig foretatt de undersøkelser som Sparebankloven og kontrollkomiteens instruks bestemmer.

Kontrollkomiteen har etter beste evne ført tilsyn med at Kvinesdal Sparebanks virksomhet er drevet i samsvar med Sparebanklovens, Finansavtalelovens og Finansieringsvirksomhetslovens bestemmelser samt bankens vedtekter, forstanderskapets vedtak og andre bestemmelser som banken har plikt til å rette seg etter.

Alle dokumenter og opplysninger som komiteen har anmodet om i forbindelse med utførelsen av arbeidet, er forelagt komiteen.

Komiteen har gjennomgått styrets årsberetning, resultatregnskapet og balansen uten at dette gir foranledning til noen bemerkning.

Kontrollkomiteen vil anbefale at resultatregnskapet og balansen fastsettes som Kvinesdal Sparebanks regnskap for 2015.

Kontrollkomiteen i Kvinesdal Sparebank

Finn Høydal
leder

Malin Stokkeland
medlem

Linda E. Nilsen
medlem

FORSTANDERSKAPET

**INNSKYTERVALGTE
FORSTANDERE:**

Kjell Ingvald Svindland, leder
Sara Grethe Aamodt, nestleder
Øyvind Kristiansen
Per Øistein Rogstad

**KOMMUNEVALGTE
FORSTANDERE:**

Dag Fredriksen
Malin Stokkeland

**FORSTANDERE
VALGT AV DE ANSATTE:**

Berit Elve
Lasse Hagnes
Tor Henning Hamre
Tone Linda Kongevold

**FORSTANDERE
VALGT AV
EGENKAPITALBEVISEIERNE**

Tor Egil Lie
Svein Olav Gvammen
Harald Flaa
Per Olav Nærestad
Nina Holte
Susanna Poulsen

Varamedlemmer:

Grethe Synnøve Jerstad Espeland
Finn Høydal

Varamedlemmer:

Jan Kristian Kvinlaug

Varamedlemmer:

Hans Inge Eriksen
Siw Moland Eftestøl

Varamedlemmer:

Vidar Homme
Dag Sandstå
Knut Kjetil Mjøen

KONTROLLKOMITÉ

Finn Høydal, leder
Linda Eftestad Nilsen, nestleder
Malin Stokkeland

Varamedlemmer

Per Øistein Rogstad
Sara Grethe Aamodt

STYRET

Arne Gravdal, leder
Bente Haugland, nestleder
Jens Unhammer
Thomas Luraas
Berit Elve rep. ansatte

Varamedlemmer

Merethe Nilsen Rannestad
Kenny Hansen Meland
Alvhild Høiland
Per Versland rep. ansatte

**VALGKOMITE FOR
FORSTANDERSKAPETS
VALG OG INNSKYTERNES VALG**

Øyvind Kristiansen, leder
Sara Grethe Aamodt
Dag Fredriksen
Tor Henning Hamre
Harald Flaa

Varamedlemmer:

Kjell Ingvald Svindland
Malin Stokkeland
Lasse Hagnes
Tor Egil Lie

**VALGKOMITE FOR
EGENKAPITALBEVISEIERNE**

Harald Flaa, leder
Tor Egil Lie

Varamedlemmer

Per Olav Nærestad

GAVEKOMITE

Sara Grethe Aamodt
Malin Stokkeland
Tone Linda Kongevold
Per Øistein Rogstad

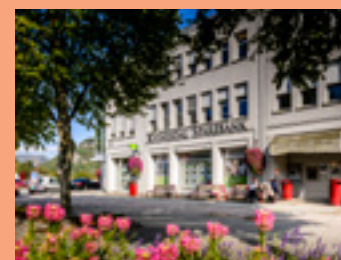
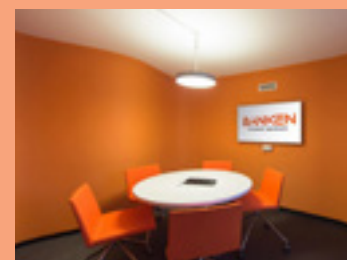
Varamedlemmer

Tor Henning Hamre
Øyvind Kristiansen

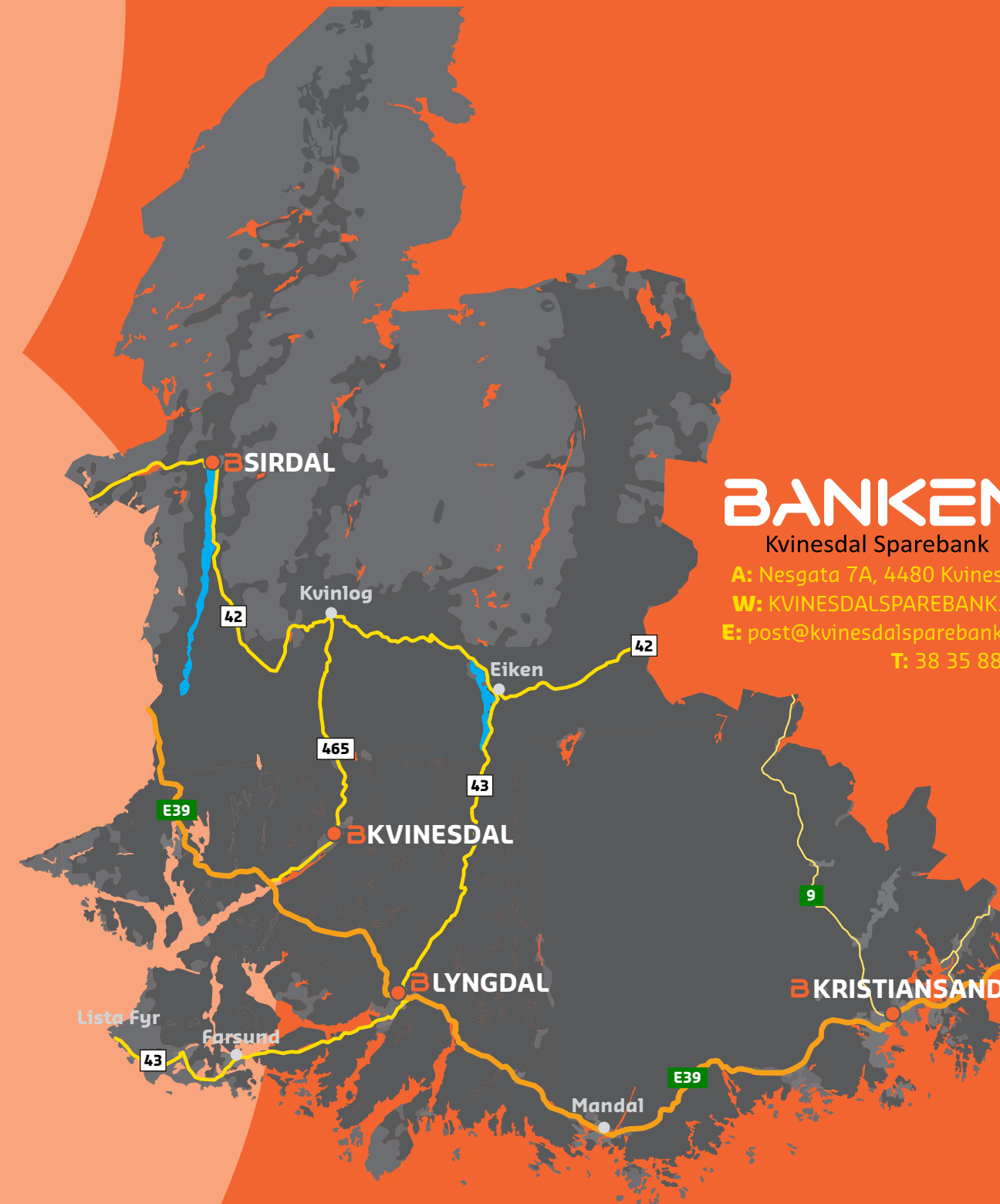

■ SIRDAL

■ KVINESDAL

■ LYNGDAL

■ KRISTIANSAND

BANKEN

Kvinesdal Sparebank

A: Nesgata 7A, 4480 Kvinesdal

W: KVINESDALSPAREBANK.NO

E: post@kvinesdalsparebank.no

T: 38 35 88 60

Alle foto hvor annet ikke er nevnt
tatt av Jan Kåre Rafoss

En alliansebank i eika.

A: Neshgata 7A, 4480 Kvinesdal **W:** KVINESDALSPAREBANK.NO
E: post@kvinesdalsparebank.no **T:** 38 35 88 60

En alliansebank i **eika.**